

Jämsän kaupunki	Pöytäkirja	8/2025	1
Sivistyslautakunta	18.06.2025		
Aika	18.06.2025 klo 17:00 - 21:46		
Paikka	Kelhäncatu 3,2 krs.		
Käsitellyt asiat			
§	Otsikko		Sivu
§ 75	Työjärjestyksen hyväksyminen		5
§ 76	Sivistyslautakunnan kokoukset ja menettelytavat 1.6.2025 alkaen		6
§ 77	Vaitiolo ja salassapito		11
§ 78	Kirjaston asiakaskyselyn (2025) tulokset ja vuoden 2024 käyttötilastot		15
§ 79	Järjestyssäännöt/ perusopetus sekä toimintaohjeet aamu- ja iltapäivätoimintaan, koulujen kerhotoimintaan ja harrastamisen Suomen -mallin mukaiseen toimintaan 1.8.2025 alkaen.		19
§ 80	Esiopetuksen paikallisen opetussuunnitelman päivittäminen; muutokset voimaan 1.8.2025 alkaen		25
§ 81	Perusopetuksen paikallisen opetussuunnitelman päivittäminen; muutokset voimaan 1.8.2025 alkaen		30
§ 82	Lukiokoulutuksen paikallisen opetussuunnitelman päivittäminen; muutokset voimaan 1.8.2025 alkaen		35
§ 83	Koulunuorisotyö lv. 2025-2026		39
§ 84	Liikunnallisen seniori/vammaispassin käyttöönotto		41
§ 85	Talouden toteuma 1-5/2025 / Sivistystoimiala		47
§ 86	Sivistystoimen hankkeet/ opintosetelit 2025		49
§ 87	Liikunta – ja leikkivälineiden sekä soittimien hankinta/ sitoutuminen yhteishankintaan		51
§ 88	Ehkäisevän päihdetyön ja lähisuhdeväkivallan ehkäisytyön koordinointi / ehkäisevän työn verkosto		52

Jämsän kaupunki	Pöytäkirja	8/2025	2
Sivistyslautakunta	18.06.2025		
§ 89	Sivistyslautakunta / pöytäkirjat		55
§ 90	Hanketyöntekijöiden kelpoisuusehtojen vahvistaminen/ Kiusaamisen- ja väkivallan ehkäisyyn ja puuttuminen -hanke ja koulunuorisotyö -hanke		57
§ 91	Tilaisuudet ja tiedoksi merkittävät asiat		58

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Kinnunen Aku Tilkustenmäki Mikko Altti Tiina Erkkilä Ville Pekki Sanna Rinne-Lampinen Tiina Takanen Pertti	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen	
Muu	Poti Jorma Leena Kilpeläinen Heidi Röman Maija Jääskeläinen Juha Damskägg Risto Heikkinen Soile Kukkonen	kaupunginhallituksen edustaja esittelijä pöytäkirjanpitäjä varhaiskasvustusjohtaja johtava rehtori kirjastopalvelupäällikkö perusopetuksen apulaisrehtori	poistui klo 20.45 paikalla klo 17.00-17.23, 18.08-19.42 paikalla klo 17.00-17.23, 18.08-19.47 paikalla klo 17.00-17.23, 17.40-18.07 paikalla klo 17.00-17.23, 18.08-19.42

Käsitellyt asiat
75 - 91

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
Todettiin

Allekirjoitukset

Aku Kinnunen
puheenjohtaja

Heidi Röman
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan sähköinen tarkastaminen Jämsässä 24.6.2025.

Tiina Altti
pöytäkirjantarkastaja

Mikko Tilkustenmäki
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirja yleisesti nähtävänä

Tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävillä kaupungin verkkosivuilla www.jamsa.fi 25.6.2025 alkaen.

Työjärjestyksen hyväksyminen

Sivla 18.06.2025 § 75

Jämsän kaupungin hallintosääntö:

- § 145 Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.
- § 146 Toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai puheenjohtajan ehdotuksesta ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Päätös

Sivistyslautakunta hyväksyi työjärjestyksen seuraavalla muutoksella:

Lisälistalta käsiteltiin seuraava asia:

90§ Hanketyöntekijöiden kelpoisuusehtojen vahvistaminen/ Kiusaamisen- ja väkivallan ehkäisyyn ja puuttuminen -hanke ja koulunuorisotyö -hanke.

Kokouksen alussa esittäytyivät

- johtava rehtori Juha Damskägg,
- kirjastopalvelupäällikkö Risto Heikkinen,
- perusopetuksen apulaisrehtori Soile Kukkonen ja
- varhaiskasvatusjohtaja Maija Jääskeläinen (poistuivat klo 17.23).

Sivistyslautakunnan kokoukset ja menettelytavat 1.6.2025 alkaen

Sivla 18.06.2025 § 76

84/00.01.02/2021

Valmistelija hallintosihteeri Heidi Röman p. 040 688 8665

Jämsän kaupungin hallintosäännön 136 §:n mukaan toimitella pitää kokouksensa päättämäärän aikana ja paikassa. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen sen pitämistä.

Hallintosääntö 137 § mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessa varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jos eivät erityiset syyt ole esteenä.

Kokouskutsuna toimiva esityslista julkaistaan verkkopalvelussa hallintosäännössä mainitun aikataulun mukaan. Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla.

Kokouskutsu toimitetaan myös tiedotusvälineiden käyttöön kuitenkin niin, että salassa pidettävät ja ei-julkiset (lähinnä oppilaiden, asiakkaiden ja henkilöstön yksityisyyteen liittyvät asiat) asiakokonaisuudet poistetaan tiedotusvälineiden käyttöön menevästä kutsusta. Myös kaupungin nettisivuilla julkaistavista esityslistoista ja pöytäkirjoista on poistettu salassa pidettävät ja ei-julkiset asiat.

Hallintosäännön 142 § ja 143 mukaan kaupungin eri toimielinten kokouksissa on jäsenten lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus:

- kaupunginhallituksen kokouksessa valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla,
- muun toimielimen kokouksessa kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja kaupunginjohtajalla, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimielinten kokouksessa.
- hallintosäännön § 13 mukaan nuorisovaltuustolla on oikeus asettaa edustajansa puhe- ja läsnäolo-oikeudella lautakuntaan toimielimen erikseen päättämien asioiden osalta
- kaupunginhallitus voi määrätä toimielimeen edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus kokouksessa

- muiden läsnäolosta ja puheoikeudesta päättää asianomainen toimielin.

Hallintosäännön 141 § mukaan toimielimen jäsenen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, on kutsuttava varajäsen sijaansa. Milloin jäsen on esteellinen käsittelemään jotakin asiaa kokouksessa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen kokoukseen sitä asiaa käsittelemään. Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voi toimittaa kutsun varajäsenelle.

Toimielin päättää pöytäkirjanpitäjästä. Tehtäväkuvauksissa pöytäkirjanpito on määrätty hallintosihteerin tehtäväksi.

Hallintosäännössä on seuraavat määräykset sähköisistä kokouksista.

133 § Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielin voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää. Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Toimielin voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely). Kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa, että sähköisiin kokouksiin ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

134 § Sähköinen kokous

Toimielin voi pitää kokouksen sähköisesti. Suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

135 § Sähköinen päätöksentekomenettely

Toimielin voi päättää asioita sähköisessä päätöksentekomenettelyssä kuntalain 100 §:n mukaisesti. Päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin.

Etäkokoukset ovat yksi talouden tasapainottamistoimenpide ja sisältyy kaupunginvaltuuston 11.12.2023 § 57 hyväksymän talousarvion talousohjelmaan. Talousohjelman mukaisesti on myös lautakunnan v. 2025 kokoukset arvioitu talousarvioon. Vuoden 2025 kokouksista puolet pidetään etänä. Sivistyslautakunta kokousta joka toisen kokouksen etänä kuitenkin niin, että käsiteltävät asiat ratkaisevat kokousmuodon.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 18.1.2021 § 13 suosituksen toimielimille koskien sähköisiä kokouksia. Uuden valtuustokauden alussa kaupunginhallitus on käsitellyt 23.8.2021 uudelleen em. suositukset

koskien toimielinten kokoontumisia. Osa suosituksesta on liittynyt koronapandemia-aikaan. Suosituksessa on seuraavat etäkokouksia koskevat ohjeet:

Kaupunginhallituksen suosituksissa todetaan seuraavaa:

noudattaa omissa kokouksissaan ja antaa muille toimielimille alla olevat ohjeet:

- Toimielinten sähköisiin kokouksiin käytetään Teamsia. Tietoturvasyitä Jämsän kaupungin hankkimia laitteita ei saa käyttää muuhun kuin luottamustehtävän hoitamiseen.
- Tietohallinto määrittelee ohjelmistot, joita luottamustehtävässä voidaan käyttää. Kaupungin hankkimia laitteita ei käytetä laittoman aineiston keräämiseen tai välittämiseen internetin välityksellä. Laitteiden käyttöoikeus on ainoastaan henkilöllä, jolle laitteet on osoitettu. Tietohallinnolla on oikeus valvoa laitteiden käyttöä ilman erillistä ilmoitusta.
- Puheenjohtajan antamassa kokouskutsussa kerrotaan, pidetäänkö kokous sähköisesti verkossa vai ns. hybridi- kokous. Jos osa toimielimen jäsenistä on fyysisesti läsnä, asiasta tehdään merkintä pöytäkirjaan.
- Muut paitsi valtuustossa käydyt keskustelut ovat luottamuksellisia. Tällaisen toimielimen jäsen henkilökohtaisesti vastaa siitä, että hän on tilassa, josta keskustelut eivät muille kuulu eikä ulkopuolisilla ole näkymää ko. asioihin. Kokouskeskusteluissa suositellaan käytettäväksi kuulokkeita. Mikäli osallistuminen kotoa käsin ei ole mahdollista, kaupunki järjestää tarvittavan tilan.

Puheenjohtaja vastaa kokouksen järjestyksestä ja tauottamisesta.

Puheenjohtaja varmistaa – kuten yleensä - kokouksen laillisuuden, läsnäolijat, sujuvuuden ja päätösten sisällöt.

- Puheenjohtaja päättää tavasta, miten puheenvuoropyynnöt esitetään. Kaupunginhallitus suosittelee, että puheenvuoropyynnöt esitetään chatin, ei mikin kautta.
- Esittelijä johtaa operatiivisen valmistautumisen kokoukseen ja vastaa sähköisen kokouksen operatiivisen tuen riittävydestä. Esittelijä varmistaa sen, että toimielinten jäsenille on annettu koulutus laitteistoon ja järjestelmiin.
- Yhdenvertainen näkö- ja ääniyhteys on turvattava. Nimen- huudossa varmistetaan toimielimen jäsenen näkö- ja ääniyhteys. Puheenvuorojen aikana on kaikkien toimielinten jäsenten käytettävä kameraa ja mikrofonia.
- Jos toimielimellä tai yksittäisellä toimielimen jäsenellä on yhteysongelmia, kokous on aina keskeytettävä. Kokous voi jatkua vasta sen jälkeen, kun kaikkien yhteysongelmat on korjattu

- Sihteerin tehtävänä on pöytäkirjan pitäminen. Toimielinten kokousten ja valtuuston kokouksen tekninen avustaminen ja tekninen seuranta on tietohallinnosta nimettävien vastuulla.
- Pöytäkirjat voidaan kuitata tarkastetuksi hyväksymällä ne sähköpostitse ja liittämällä hyväksymiskuitit pöytäkirjaan.
- Kaikki asiakirjat suositellaan jaettavaksi etukäteen sähköiseen kokousjärjestelmään
- Salassa pidettävään materiaaliin on käytettävä suojattuja tietoliikenne yhteyksiä.
- Sähköistä valtuuston kokousta on voitava seurata internetissä ja kokouskutsussa mainitussa tilassa ottaen huomioon AVI:n määräämät yleisten kokoontumisten rajoitukset.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Hallintosäännön 31 § mukainen lautakuntien yleinen toimivalta
Seliteosassa mainitut hallintosäännön ja kuntalain kohdat

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta päättää:

- kokoontua varsinaisiin kokouksiinsa pääsääntöisesti kunkin kuukauden viimeisenä torstaina, varapäivänä 1. torstai tai toiseksi viimeinen torstai tai erikseen määriteltävä ajankohta. Alkamisajankohta on klo 17.00, ellei asiointiloista muuta johdu. Teams-kokouksen alkamisajankohta on klo 17.00 ellei erikseen toisin päätetä. Seuraavan kokouksen tarkka ajankohta tarkennetaan edellisessä kokouksessa. Kokouksen viikonpäivä voi muuttua ja tarkentua edellisessä kokouksessa.
- Puheenjohtaja määrittää, onko kokous läsnä-, etä- vai hybridikokous. Vuoden 2025 kokouksista puolet toteutetaan etänä.
- Kokouskutsuna toimiva esityslista julkaistaan luottamushenkilöiden verkkopalvelussa vähintään kolme (3) päivää ennen kokousta.
- Toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen (hallintosääntö § 141)
- Kokouksessa voidaan kuulla asiantuntijoita, jotka voivat olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti, ellei toisin todeta. Puheenjohtaja ja esittelijä sopivat kutsuttavat asiantuntijat.
- antaa pöytäkirjan tarkastuksen kussakin kokouksessa mahdollisuuksien mukaan vuorotteluperiaatetta noudattaen valittavan kahden jäsenen tehtäväksi.
- Pöytäkirjanpitäjänä toimii hallintosihteeri tai hänen sijaisekseen määrätty.

- Pöytäkirja tarkastetaan viimeistään kokouksen jälkeisen viikon tiistaina.
- Pöytäkirjan allekirjoitetaan sähköisesti.
- julkaista kokouksen tarkastetun pöytäkirjan kokouksen jälkeisenä keskiviikkona kaupungin verkkosivuilla os. www.jamsa.fi kuntalain § 140 mukaisesti. Pöytäkirja on luettavissa verkkojulkaisun jälkeen myös sivistystoimen hallintopalveluissa.
- Ne viranhaltijapäätökset, joissa on kuntalain mukainen muutoksenhaku, julkaistaan kaupungin verkkosivuilla os. www.jamsa.fi päätöksenteon jälkeen. Julkiset viranhaltijapäätökset ovat myös luettavissa päätöksentekijän toimistossa. Julkaisemisessa otetaan huomioon salassapitosäännökset.
- Mikäli pöytäkirjan tarkastaminen, julkaisu verkkosivuilla ja/tai viranhaltijapäätösten julkaisu verkkosivuilla ajoittuu arkipyhään, siirtyy sekä tarkastaminen että verkkosivuille julkaisu seuraavaan arkipäivään.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Vaitiolo ja salassapito

Sivla 18.06.2025 § 77
85/00.01.02/2021

Valmistelu sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen p. 0400 542 062

Valtuustokauden ja myöhemmin kunkin kalenterivuoden alussa on perusteltua saattaa tiedoksi ja tähdentää eräitä lainsäädännössä todettuja toiminnan julkisuutta ja salassapitoa koskevia periaatteita.

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) säätelee mm. yleisiä periaatteita toiminnan julkisuudesta ja salassapidosta:

Lain 22 § mukaan viranomaisen asiakirja on pidettävä salassa, jos se laissa on säädetty salassa pidettäväksi tai jos viranomainen lain nojalla on määrännyt sen salassa pidettäväksi taikka jos se sisältää tietoja, joista on lailla säädetty vaitiolovelvollisuus. Salassa pidettävää viranomaisen asiakirjaa tai sen kopiota tai tulostetta ei saa näyttää eikä luovuttaa sivullisille eikä antaa sitä teknisen käyttöyhteyden avulla tai muulla tavalla sivullisen nähtäväksi tai käytettäväksi.

Lain 23 § mukaan viranomaisen palveluksessa oleva samoin kuin luottamustehtävää hoitava ei saa paljastaa asiakirjan salassa pidettävää sisältöä tai tietoa, joka asiakirjaan merkittynä olisi salassa pidettävä, eikä muutenkaan viranomaisessa toimiessaan tietoonsa saamaan seikkaa, josta lailla on säädetty vaitiolovelvollisuus. Vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvaa tietoa ei saa paljastaa senkään jälkeen, kun toiminta viranomaisessa tai tehtävän hoitaminen viranomaisen lukuun on päättynyt. Henkilö ei myöskään saa käyttää salassa pidettäviä tietoja omaksi taikka toisen hyödyksi tai toisen vahingoksi.

Lain 24 § mukaan salassa pidettäviä viranomaisten asiakirjoja ovat mm.:

(kohta 23) asiakirjat, jotka sisältävät tietoja henkilön vuosituloista tai kokonaisvarallisuudesta taikka tuen tai etuuden perusteena olevista tuloista ja varallisuudesta taikka jotka muutoin kuvaavat hänen taloudellista asemaansa,

(kohta 25) asiakirjat, jotka sisältävät tietoja henkilön terveydentilasta tai vammaisuudesta taikka hänen saamastaan terveydenhuollon ja kuntoutuksen palvelusta taikka henkilön seksuaalisesta käyttäytymisestä ja suuntautumisesta,

(kohta 29) asiakirjat, jotka sisältävät tietoja henkilölle suoritetusta psykologisesta testistä tai soveltuvuuskokeesta tai sen tuloksesta taikka

asevelvollisen sijoittamisesta tai työntekijän valintaa tai palkkauksen perustetta varten tehdystä arvioinnista, (kohta 30) oppilashuoltoa ja oppilaan opetuksesta vapauttamista koskevat asiakirjat, oppilaan ja kokelaan koesuoritukset sekä sellaiset oppilaitoksen antamat todistukset ja muut asiakirjat, jotka sisältävät oppilaan henkilökohtaisten ominaisuuksien sanallista arviointia koskevia tietoja, (kohta 32) asiakirjat, jotka sisältävät tietoja henkilön poliittisesta vakauksesta tai tietoja henkilön yksityiselämän piirissä esittämistä mielipiteistä taikka tietoja henkilön elintavoista, osallistumisesta yhdistystoimintaan tai vapaa-ajan harrastuksista, perhe-elämästä tai muista niihin verrattavista henkilökohtaisista oloista; asiakirjat, jotka sisältävät tietoja henkilön toimimisesta poliittisessa tai muussa luottamustehtävässä ovat kuitenkin julkisia.

Lain 35 §:ssä on määräykset rangaistuksista, joita seuraa asiakirjan salassa pitämistä koskevan velvollisuuden sekä säädetyn vaitiolovelvollisuuden ja hyväksikäyttökiellon rikkomisesta.

Varhaiskasvatuslain 40 § mukaan sen lisäksi, mitä viranomaisen julkisuudesta annetussa laissa säädetään, lapsen tuen tarvetta, tukitoimia ja niiden toteutumista koskevat tiedot sekä lapsen henkilökohtaisten ominaisuuksien arviointia koskevat tiedot ovat salassa pidettäviä. Myös varhaiskasvatuslain 23 §:ssä tarkoitettu lapsen varhaiskasvatussuunnitelma on salassa pidettävä.

Perusopetuslain 40 § mukaan opetuksen järjestämisestä vastaavien toimielinten jäsenet, henkilöstö, kouluterveydenhuollon edustajat, koulukuraattorit, koulupsykologit ja opetusharjoittelua suorittavat eivät saa luvattomasti ilmaista sivullisille, mitä he ovat koulutukseen liittyviä tehtäviä hoitaessaan saaneet tietää oppilaiden tai em. laeissa tarkoitetun henkilöstön taikka heidän perheenjäsentensä henkilökohtaisista oloista ja taloudellisesta asemasta.

Lukiolaissa ei erikseen säädetä toimielinten jäsenten tietoon tulevista asioista. Yleisesti lukiolain 58 § käsitellään oikeutta luovuttaa tietoja opiskelijaa koskevissa asioissa. Salassapitosäännökset tulevat julkisuuslaista.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 22 § mukaan opiskeluhuoltorekisteriin tallennetut yksittäistä opiskelijaa koskevat tiedot, ovat salassa pidettäviä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 30 kohdan mukaisesti.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 22 §:ssä säädetään, että oppilaitoksen henkilöstö, opiskeluhuoltopalveluja toteuttavat sosiaali- ja

terveydenhuollon ammattihenkilöt, opetusharjoittelua suorittavat ja muut opetuksen tai yksilökohtaisen opiskeluhoollon toteutukseen osallistuvat henkilöt taikka opetuksen ja koulutuksen järjestämisestä vastaavien toimielinten jäsenet eivät saa antaa henkilölle, joka ei osallistu kyseisen opiskelijan yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon opiskeluhooltorekisteriin sisältyviä tietoja tai muuten tietoonsa saamia opiskelijaa koskevia salassa pidettäviä tietoja, jos siihen ei ole: 1) asianomaisen henkilön tai, ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen laillisen edustajansa kirjallista, yksilöityä suostumusta: taikka 2) tiedon luovuttamiseen oikeuttavaa lain säännöstä.

Laki vapaasta sivistystyöstä (632/1998), laki taiteen perusopetuksesta (633/1998), kotoutumislaki (681/2023), kirjastolaki (904/1998) ja liikuntalaki (390/2015) eivät pidä sisällään salassapitosäännöksiä vaan niissa sovellettavaksi tulevat mm. julkisuuslain säännökset.

Nuorisolain (1285/2026) 14 § mukaan nuorten työpajan järjestäjä ja sen palveluksessa oleva tai etsivän nuorisotyön tehtäviä hoitava eivät saa ilman nuoren ja, jos nuori on alaikäinen, myöskään sivullisille ilmaista, mitä lain mukaista tehtäviään hoitaessaan saavat tietää nuoren henkilökohtaisista oloista, terveydentilasta, nuoren saamista etuuksista tai tukitoimista ja hänen taloudellisesta asemastaan.

Vuoden 2019 alussa voimaan tullessa **tietosuojalaissa** todetaan vaitiolovelvollisuudesta liittyen henkilötietojen käsittelyyn seuraavaa (1050 / 2018 § 35):

Joka henkilötietojen käsittelyyn liittyviä toimenpiteitä suorittaessaan on saanut tietää jotakin toisen henkilön ominaisuuksista, henkilökohtaisista oloista, taloudellisesta asemasta taikka toisen liikesalaisuudesta, ei saa oikeudettomasti ilmaista sivulliselle näin saamiaan tietoja eikä käyttää niitä omaksi tai toisen hyödyksi tai toisen vahingoksi.

Kuntalain 101 § mukaan muun toimielimen kuin valtuuston kokoukset ovat julkisia vain, jos niissä ei käsitellä asiaa tai asiakirjaa, joka on lailla säädetty salassa pidettäväksi ja jos toimielin niin päättää. Suljetussa kokouksessa keskustelut ovat luottamuksellisia.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Hallintosääntö § 26: Lautakunta johtaa ja kehittää aloistaan toimialaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta ja tehokkaasta järjestämisestä

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

- 1) Sivistyslautakunnan jäsenet ja kaupunginhallituksen edustaja merkitsevät tietoonsa saatetuksi salassapitoon ja vaitioloon liittyvät säädökset.
- 2) Sivistyslautakunnan jäsenet ja kaupunginhallituksen edustaja huolehtivat itse, että salassa pidettävät asiakirjat tulevat asianmukaisella tavalla lopullisesti hävitetyiksi.
- 3) Säädökset ja menettelytavat saatetaan myös sivistyslautakunnan varajäsenten ja nuorisovaltuuston jäsenten tiedoksi.
- 4) Sivistyslautakunta saattaa säädökset edelleen myös tulosalueiden lähijohtajille tiedoksi edellyttäen käytäväksi läpi henkilöstön kanssa. Sivistyslautakunta edellyttää, että laitosten toimintakauden / lukuvuoden alussa salassapitomääräykset käydään lävitse ja sen lisäksi tilanteissa, jossa henkilön palvelusuhde / harjoittelijan harjoittelusuhde jne. alkaa.
- 5) Sähköisten kokousten osalta noudatetaan lisäksi kaupunginhallituksen 23.08.2021 suosituksen kirjauksia salassapidosta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kirjaston asiakaskyselyn (2025) tulokset ja vuoden 2024 käyttötilastot

Sivla 18.06.2025 § 78

2684/00.01.03/2025

Valmistelu kirjastopalvelupäällikkö Risto Heikkinen, puh. 044 705 8321

Kirjastolain (29.12.2016/1492) 16 § mukaan kunnan on arvioitava yleisen kirjaston toimintaa. Arvioinnin tarkoituksena on turvata lain tarkoituksen toteutumista ja tukea yleisen kirjaston toiminnan kehittämistä.

Lain 4 § mukaan aluehallintoviraston tehtävänä on valtion alueellisena hallintoviranomaisena seurata ja arvioida toimialueensa yleisten kirjastojen toimintaa. Opetus- ja kulttuuriministeriö vastaa aluehallintovirastojen kanssa kuntien yleisten kirjastojen kansallisesta perustilastoinnista. Tilastot ovat tarkasteltavissa Tilastot.kirjastot.fi-palvelussa.

Jämsän kirjastopalveluiden käyttäjien on mahdollista antaa palautetta verkon kautta, paperilomakkeella ja luonnollisesti myös suullisesti esimerkiksi asiakaspalvelutilanteissa. Palautetta käsitellään säännöllisesti muun muassa kirjaston palaverissa. Myös asiakaskyselyjä on järjestetty.

Viimeisin asiakaskysely toteutettiin 21.3.- 13.4.2025. Siihen oli mahdollista vastata verkko- ja paperilomakkeella, joita sai kirjaston toimipisteistä. Kyselystä tiedotettiin kunnan ja kirjaston sähköisissä kanavissa sekä kirjastojen tiloissa. Kyselystä välitettiin tietoa vanhus- ja vammaisneuvostoille ja nuorisovaltuustoon.

Kyselyyn saatiin kaikkiaan 146 vastausta (edellisvuonna 262).

Vastanneiden ikäjakauma poikkesi jämsäläisten ikäjakaumasta. 30-79-vuotiaiden suhteellinen osuus oli vastaajissa jämsäläisten kyseisiä ikäryhmiä isompi. Näitä nuoremmissa ja vanhemmissa ikäryhmissä kyselyyn vastaajien suhteellinen osuus oli vähemmän ikäryhmien väkilukuun nähden. Eli kyselyn tuloksissa painottuu 30-79-vuotiaiden näkemys kirjastopalveluista.

Kyselyyn vastaajia pyydettiin kertomaan, mitä kirjastoja he käyttävät pääasiallisesti. Pääkirjasto sai 113 mainintaa. Jämsänkosken, Kuoreveden ja Länkipohjan omatoimikirjastot saivat 14 - 20 mainintaa. Keski-verkkokirjasto sai 42 mainintaa.

Vastaajista seitsemän (7) ilmoitti, ettei käytä Jämsän kirjastojen palveluja. Eniten mainintoja saanut syy käyttämättömyyteen oli se, että kirjastopalveluja ei lähellä saatavissa.

Kysymyksen ”Mitä kirjaston palveluja olet käyttänyt viimeisen puolen vuoden aikana?” vastauksissa näkyi, että kirjastoa käytetään edelleen valtaosin perinteiseen tapaan: aineiston löytämiseen, siihen tutustumiseen, sen lainaukseen ja palautukseen sekä varausten noutamiseen että lehtien ja kirjojen lukemiseen. Omatoimiaikaa käytetään ahkerasti, samaten henkilökunnalta kysytään taajaan apua. Kirjaston tapahtumiin osallistutaan aktiivisesti. Kirjasto näyttäytyy kyselynkin tulosten perusteella myös ajanvietto- ja tapaamispaikkana. Sähköisten aineistojen (esim. E-kirjasto ja ePress-sanomalehdet), asiakastietokoneiden ja monitoimilaitteen käyttö tulevat suosiossa vasta edellisten jälkeen.

74 % vastaajista totesi kirjaston onnistuneen palvelussaan erittäin hyvin, 22 % hyvin, 1 % tyydyttävästi ja 3 % huonosti. Tulokset olivat samaa tasoa kuin vuonna 2024, jolloin 93 % vastaajista antoi joko erittäin hyvän tai hyvän arvion ja 4 % huonon.

Vastaajien oli mahdollista perustella arviotaan sanallisesti. Henkilökunta sai runsaasti kiitosta ystävällisyydestä ja palvelualttiudesta. Kirjojen varaamisen mahdollisuutta kehuttiin, kuten myös laajoja aukioloaikoja. Kokoelman koettiin palvelevan hyvin eri tarpeita. Yksittäisiä kielteisiä mainintoja tuli häiriökäytöksestä, kirjastoautopalvelun lakkautuksesta ja puutteista kokoelmassa (kyseessä pieni omatoimikirjasto).

Kyselyssä haluttiin saada myös tietoa, kuinka vastaaja etsii tai haluaisi saada tietoa kirjaston toiminnasta. Kirjaston www-sivut osoittautuivat suosituimmaksi viestintäkanavaksi 95 maininnalla. Facebook sai 62 mainintaa. Kolmannen sijan jakoivat paikallislehti Jämsän seutu ja kirjaston tilan tiedotteet ja info-näytöt 50 maininnalla.

Viimeisessä avoimessa kysymyksessä pyydettiin palautetta ja kehitysideoita. Minkälaista toimintaa toivotaan järjestettävän kirjastoissa? Mikä on paras paikka kirjastossa? Jos vastaajan pitäisi houkutella kirjastoon henkilö, joka ei käytä kirjastoa, kuinka se tehtäisiin? Tähän kysymykseen saatiin yhteensä 61 vaatausta.

Kirjastossa toivottiin järjestettävän edelleen kirjailijavierailuja, luentoja ja näyttelyjä eri aiheista. Esitettiin myös, että nuorille suunnattu toiminta voisi vähentää häiriökäytöstä. Toivomus tuli myös liikuntavälineiden lainauksesta ja kirjastosta seniorien hyvinvointineuvolan paikkana.

Kirjastosta löytyi monta mieluisaa paikkaa. Lehtilukusali ja lastenosasto saivat useita mainintoja. Varausten noutohyllyn ja lainausautomaattien ääressä viihdyttiin niiden helppokäyttöisyyden takia. Monitoimitilasta, viikkolainahyllystä ja hiljaisen työskentelyn tilasta pidettiin myös. Omatoimikirjastoista sai Länkipohja maininnan kauneudesta.

Uusia kirjastopalvelujen käyttäjiä esitettiin saatavan markkinoimalla palvelujen monipuolisuutta ja kirjaston hyvää sijaintia. Kirjaston tiloissa järjestettäviin tapahtumiin osallistuvia voitaisiin myös houkutella tutustumaan muihin kirjaston palveluihin.

Vuoden 2024 käyttötilastot

Fyysisten kirjastopalveluiden tarjonnan laajuudessa oli vuonna 2024 kaksi (2) merkittävää muutosta: Toukokuussa -23 avautunut Jämsänkosken omatoimikirjasto oli nyt ensimmäisen kokonaisen kalenterivuoden auki. Kirjastoautopalvelu lakkautettiin 15.3. osana kaupungin talousohjelmaa. Muutosten vaikutus aukiolotunteihin: nousua edellisvuoden 18 600:sta 19 800:aan.

Lainojen määrä Jämsän kirjastoissa asukasta kohti väheni hieman edellisvuoden 13:sta 12,3:een (valtakunnallisesti tehtiin asukasta kohden 15,3 lainaa). Vähennyksen pienuus voi indikoida sitä, että lakkautetun kirjastoautopalvelun käyttäjät siirtyivät hyvin käyttämään muita toimipisteitä ja että kirjojen lainaus on yleisesti kasvussa. Kuluvan vuoden tilastot kertovat aikanaan, kuinka kehitys etenee.

Kuinka Jämsän lainaustilastoissa näkyi valtakunnallisten kirjastotilastojen julkistamisen yhteydessä uutisoitu lastenkirjallisuuden lainauksen nousutrendi? Asiaa voidaan tarkastella laskemalla kyseisen kirjallisuuden lainojen määrää suhteessa alle 15-vuotiaiden määrään, jolloin nuorten ikäluokkien pieneneminen huomioidaan. Vuonna 2019 Jämsässä lainattiin lasten kauno- ja tietokirjoja 33 kappaletta jokaista alle 15-vuotiasta kohden ja vuonna 2024 39 kappaletta. Koko Suomessa mennään Jämsää isommissa lukemissa, ja vastaavat luvut ovat 37 ja 46. Eli Jämsässä lainaus on noussut 18 % ja valtakunnallisesti 24 %. Jämsän tilanne on oikeansuuntainen mutta kirittävää valtakunnalliseen keskitasoon vielä on.

Kirjastojen kävijämäärä pysyi korkealla tasolla. Ovilaskurien lukema 146 000 oli toissavuotista tasoa. Raitin merkitys kirjaston ja muiden toimijoiden tapahtumapaikkana kasvoi edelleen. Kirjastoissa, siis pääsääntöisesti Raitilla, järjestettiin 135 tapahtumaa digineuvonnasta ja

satunneista konsertteihin ja kirjamessuun. Näiden lisäksi kirjasto järjesti 49 käyttäjäkoulutustilaisuutta: kirjavinkkauksia, kirjaston käytön ja tiedonhakutaitojen opetusta.

Pääkirjaston volyymit olivat omatoimikirjastoihin nähden lainaus- ja kävijämäärissä suurin piirtein kymmenkertaisia. Eli kun pääkirjaston luvuissa liikutaan näissä 100 000:n tienoilla, toisissa toimipisteissä liikutaan 10 000:ssa. Sen sijaan aukiolotunnit olivat omatoimikirjastoissa pääkirjastoa laajemmat, koska pääkirjaston omatoimiaikaa on rajoitettu perjantaista sunnuntaihin.

Kirjaston toimintakulut asukasta kohden olivat 52,3 € vuonna 2024 (58,7 € vuonna 2023). Kirjastopalvelut tehtiin 9,8 henkilötyövuodella (kirjaston palkkaamat, v. 2023 10,4). Kirjastoaineiston hankintakulut olivat 99 500 € (v. 2023 119 000).

Kyselyn tulokset ja tilastotieto otetaan huomioon kirjaston toiminnan kehittämässä.

Kirjastopalvelupäällikkö Risto Heikkinen selvitti asiaa kokouksessa.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Hallintosääntö 31 §: Lautakuntien ja liikelaitosten johtokuntien tehtävät ja yleinen toimivalta. Lautakunnat ja liikelaitosten johtokunnat johtavat ja kehittävät alaistaan toimialaa ja vastaavat palvelujen tuloksellisesta ja tehokkaasta järjestämisestä. Lautakunta ja liikelaitoksen johtokunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen.

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta merkitsee tilastokatsauksen tiedoksi ja kyselyn tulokset hyväksytyinä tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kirjastopalvelu päällikkö Risto Heikkinen oli läsnä asian käsittelyn aikana (klo 17.10-18.07).

Järjestyssäännöt/ perusopetus sekä toimintaohjeet aamu- ja iltapäivätoimintaan, koulujen kerhotoimintaan ja harrastamisen Suomen -mallin mukaiseen toimintaan 1.8.2025 alkaen.

Sivla 18.06.2025 § 79
1269/09.00/2022

Valmistelijat perusopetuksen rehtorit Antti Manninen p. 040 042 0267 ja Jaana Kummala p. 040 755 0178 sekä johtava rehtori Juha Damskägg p. 040 836 1604

Lainsäädäntö

Perusopetuslain (29 § 3. ja 4. mom) mukaan opetuksen järjestäjän tulee hyväksyä järjestyssäännöt tai antaa muut koulussa tai muussa opetuksen järjestämispaikassa sovellettavat järjestysmääräykset, joilla edistetään koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä kouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Siihen kuuluu fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus. Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on oppilaiden ja henkilökunnan turvallisuuden varmistaminen kaikissa tilanteissa. Rauhallinen ilmapiiri edistää työrauhaa. Koulun järjestyssäännöt lisäävät kouluyhteisön turvallisuutta, viihtyisyyttä ja sisäistä järjestystä.

Perusopetuslakia on muutettu 29.4.2025 (PoL 29 §, 4 mom) koskien puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä perusopetuksen oppitunneilla. Laki tulee voimaan 1.8.2025.

Perusopetuksen järjestäjien tulee päivittää omat järjestyssääntönsä lakimuutoksen mukaisesti elokuun alkuun mennessä. Paikallista opetussuunnitelmaa ei tarvitse muuttaa. Muutos mahdollistaa laitteiden käytön rajoittamisen tai kieltämisen myös muuna kouluaikana.

Perusopetuslain 29 §:n mukaan oppilas ei saa käyttää puhelinta tai muuta mobiililaitetta oppitunnin aikana lukuun ottamatta niiden käyttöä opettajan luvalla oppimistarkoitukseen taikka rehtorin tai opettajan luvalla henkilökohtaiseen terveydenhoitoon taikka perusopetuslain 31 §:ssä tarkoitettuna apuvälineenä.

Perusopetuslain 29 §:n puhelimiin ja muihin mobiililaitteisiin liittyvän sääntelyn tarkoituksena on luoda perusopetukseen työrauhaa, edistää oppimista ja oppimiseen keskittymistä, rajoittaa puhelimen oppimista häiritsevää käyttöä, edistää liikunnallista elämäntapaa ja tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppimista kasvokkain sekä mahdollistaa puhelimen käyttö oppimisessa ja terveydellisistä syistä.

Opetushallituksen suositus

Opetushallitus on lähettänyt opetuksen järjestäjille 30.4.2025 suosituksen mobiililaitteiden käytöstä kouluissa ja oppilaitoksissa. [Lakimuutokset voimaan elokuussa: kouluille yhtenäiset säännöt puhelinten käyttöön | Opetushallitus](#) Suosituksen mukaan digitaalisten laitteiden käytön suunnittelussa koulussa tulee ottaa huomioon oppilaan, opetuksen järjestäjän ja koulun henkilökunnan oikeudet ja velvollisuudet perustuslain, perusopetuslain, YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen ja muiden säädösten mukaisesti. Laadittaviin suunnitelmiin ja sääntöihin vaikuttavat myös oppilaan ikä ja kehitystaso, esimerkiksi 1. luokan oppilaan säännöt voivat olla erilaiset kuin 9.-luokkalaisen.

Opetushallitus suosittelee, että opetuksen järjestäjät laativat välitunneille, siirtymisiin ja ruokailuun sellaiset järjestyssäännöt, jotka edistävät turvallista opiskeluympäristöä, oppimista ja keskittymiskykyä, rajoittavat puhelimen häiritsevää käyttöä, edistävät liikunnallista elämäntapaa, tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppimista kasvokkain sekä hyviä ruokailutapoja. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitetaan tai niiden käyttö kielletään kokonaan välitunneilla ja siirtymisissä. Opetushallituksen näkemyksen mukaan puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttö tulisi kieltää kokonaan ruokailussa.

Puhelimen tai muun mobiililaitteen käyttö on sallittua oppitunnilla oppimiseen opettajan luvalla. Opettajan lupa voi olla joko suullinen tai tarvittaessa kirjallinen ja se voi kattaa esimerkiksi yksittäisen tai useamman oppitunnin.

Oppilas saa käyttää puhelinta tai muuta mobiililaitetta oppitunnilla terveydenhoitoonsa tai apuvälineenä opettajan tai rehtorin suullisella tai kirjallisella luvalla. Tällöinkään puhelinta tai mobiililaitetta ei saa käyttää opetusta tai oppimista häiritsevällä tavalla. Suullisessa tai kirjallisessa luvassa on hyvä huomioida, koskeeko lupa oppitunnin lisäksi välitunteja, ruokailua, siirtymisiä tai muuta opetuksetonta aikaa. Jos oppilas tarvitsee mobiililaitetta terveydenhoitoon tai apuvälineenä oppitunnin tai koko koulupäivän ajaksi, lupa tulee myöntää.

Jos oppilaalla on pakottava tarve olla yhteydessä huoltajaan koulupäivän aikana, voi tämä toteutua opettajan luvalla. Opettaja voi tätä tarkoitusta varten antaa oppilaalle luvan tarvittavaksi ajaksi hänen oman puhelimensa tai muun mobiililaitteen käyttöön. Tällaisia tilanteita ovat esimerkiksi lapsen sairastuminen koulupäivän aikana tai muut vastaavat ennalta arvaamattomat ja poikkeukselliset tilanteet. Mobiililaitteen käyttö pakottavissa tilanteissa tulee mahdollistaa kaikissa tilanteissa, myös silloin,

kun laite on otettu oppilaalta haltuun häiritsevän käytön vuoksi. Käytännössä tämä voi tapahtua niin, että opettaja tai rehtori antaa luvan puhelimen käyttöön. Koulun on hyvä kertoa huoltajille etukäteen, miten kouluun voi olla yhteydessä, jos lapsi täytyy kiireellisen asian takia saada kiinni koulupäivän aikana.

Oppilaalla on aina oikeus ilman koulun henkilöstön lupaa hätätilanteissa ottaa yhteyttä viranomaiseen, esimerkiksi soittaa hätänumeroon. Tällaisia tilanteita ovat esimerkiksi hengenvaaralliset sairastapaukset, onnettomuudet ja vaaratilanteet. Koulun tulee suunnitella ja ohjeistaa oppilaat, että oppilaat tietävät, miten koulussa voi soittaa hätänumeroon.

Järjestyssäännöillä tulee määrätä puhelimien ja muiden mobiililaitteiden säilytyksestä oppitunnilla sekä niiden käytöstä ja säilytyksestä työpäivän aikana muulloin kuin oppitunneilla. Oppilaiden tulee noudattaa järjestyssääntöjä mukaan lukien niiden määräykset puhelimien ja muiden mobiililaitteiden käytöstä ja säilytyksestä.

Perusopetuslain 29 §:n sääntelyä ei sovelleta perusopetuslaissa säädettyyn aamu- ja iltapäivätoimintaan ja kerhotoimintaan eikä nuorisolain mukaiseen harrastamisen Suomen mallin nuorten harrastustoimintaan. Opetushallitus suosittelee, että puhelimien ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitettaisiin aamu- ja iltapäivätoiminnassa, kerhotoiminnassa ja harrastamisen Suomen mallissa. Käytännössä tämä voisi tarkoittaa esimerkiksi sitä, että oppilaat säilyttäisivät puhelimet ja muut mobiililaitteet häiriöttömässä tilassa esimerkiksi omassa laukussa toiminnan aikana ja puhelinta saisi käyttää vain toimintaa ohjaavan henkilön luvalla.

Paikallinen toimivalta

31 §, kohta 7: Lautakuntien ja liikelaitosten johtokunnan tehtävät ja yleinen toimivalta. Lautakunta päättää toimialan käyttö- ja järjestyssäännöistä

Järjestyssäännöt

Perusopetuksen uudet järjestyssäännöt on laatinut työryhmä johon ovat kuuluneet rehtorit Jaana Kummala, Antti Manninen. Järjestyssääntöihin tulevia muutoksia on käsitelty koulujen henkilöstökokouksissa.

Nuorisovaltuusto on antanut kirjallisen lausunnon uusista järjestyssäännöistä. Nuorisovaltuuston lausunto on tämän pykälän liitteenä.

Nuorisovaltuusto näkee, että mobiililaitteiden käyttö tulisi sallia välitunneilla. Tätä perustellaan välituntien olevan oppilaiden omaa aikaa ja myös sillä, että wilma-järjestelmän viestejä luetaan välituntisin. Kannatettavana periaatteena nuorisovaltuusto näkee käyttökiellon ruokailuissa ja juhlatilaisuuksissa. Laitteiden käyttö opettajan luvalla oppitunneilla on hyväksyttävää. Lisäksi valtuusto ottaa kantaa laitteiden säilytykseen ja siitä aiheutuviin käytännön ongelmiin.

Perusopetuksen oppilaskunnilta hallituksilta on pyydetty lausunnot, saadut lausunnot ovat tämän pykälän liitteenä.

Järjestyssääntöihin liittyvistä aiheista on järjestetty kysely (20-30.5) perusopetuksen henkilökunnalle, oppilaille ja huoltajille. Kyselyyn vastasi 66 henkilökunnan edustajaa, 67 oppilasta ja 159 huoltajaa. Kyselyn tuloksista on kooste liitteenä. Lain säätämisen jälkeinen varsin vähäinen valmistelu-aika on voinut vaikuttaa vastausten määrään.

Kyselyn perusteella 98 % henkilökunnasta, 94 % huoltajista ja 37 % oppilaista haluaisi kieltää puhelinten ja mobiililaitteiden käytön kouluruokailun aikana. Puhelinten käytön kaikilla välitunneilla kieltäisi 44 % henkilöstöstä, 69 % huoltajista ja 6 % oppilaista. Henkilöstöstä 41 % sallisi puhelimen käytön ulkona välituntien aikana ja kieltäisi sen sisätiloissa, huoltajista 28 % oli tätä mieltä ja 18 % oppilaista.

Pääosin huoltajat ja henkilöstö ovat samansuuntaisten rajoitusten kannalla, joskin niissä on myös eroja. Oppilaat rajoittaisivat käyttöä lähinnä oppitunneilla. Huoltajien ja oppilaiden vastaukset erosivat eniten.

Lisäksi kyselyssä tiedusteltiin laitteiden säilyttämispaikasta. Perusopetuksen järjestyssääntötyöryhmä on käsitellyt lausunnot sekä kyselyjen tuloksia 4.6.2025 ja 9.6.2025. Työryhmä on tehnyt näiden pohjalta muutoksia järjestyssääntöesitykseen.

Järjestyssääntöjen päälinjaus tulee lainsäädännöstä:

- Perusopetuslain mukaisesti puhelinta tai muuta mobiililaitetta ei saa käyttää oppitunnin aikana lukuun ottamatta niiden käyttöä opettajan luvalla oppimistarkoitukseen taikka rehtorin tai opettajan luvalla henkilökohtaiseen terveydenhoitoon taikka perusopetuslain 31 §:ssä tarkoitettuna apuvälineenä.

Järjestyssääntöjen linjaukseksi esitetään:

- Puhelimen käyttö on sallittua siirtymien aikana ulkona ja 7.-9.-luokkien välitunnilla ulkona.

- Puhelimet ja muut mobiililaitteet säilytetään oppitunnin aikana oppilaan lukollisessa kaapissa tai puhelinparkissa. Alakouluikäisten mobiililaitteiden säilytyspaikka voi olla myös oppilaan oma reppu.
- Puhelimet ja muut mobiililaitteet säilytetään oppilaan omassa lukollisessa kaapissa tai oppilaan repussa välitunnin, ruokailun ja sisällä tapahtuvien siirtymien aikana. Poikkeuksena aiempaan viiaten ulkona tapahtuvat siirtymät kaikkien oppilaiden osalta ja 7.-9.-luokkien välitunnit ulkona.
- Ruokailussa, juhlissa, muissa tilaisuuksissa tai vierailukohteissa puhelimen käyttö on kielletty.

Peruslinjauksia muuttamatta kaupungin koulujen yhteisiä järjestyssääntöjä voidaan tarkennetaan koulukohtaisilla toimintaohjeilla. Toimintaohjeiden laadinta ja käsittely toteutetaan yhteistyössä kotien, oppilaiden ja henkilöstön kanssa. Ohjeet tulee yhteensovittaa koulujen kesken.

Perusopetuksen uudet järjestyssäännöt ovat tämän pykälän liitteenä ja ne otetaan käyttöön 1.8.2025 lähtien. Järjestyssääntöjen toimivuutta seurataan ja arvioidaan lukuvuoden aikana, kuitenkin viimeistään lukuvuoden päätteeksi.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa ja koulujen kerhotoiminnassa sekä nuorisolain mukaisessa harrastamisen Suomen mallin nuorten harrastustoiminnassa puhelimen ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitetaan. Rajoitetaan siten, että toimintaan osallistuvat säilyttävät puhelimet ja muut mobiililaitteet häiriöttömässä tilassa esimerkiksi omassa repussa toiminnan aikana ja puhelinta saa käyttää vain toimintaa ohjaavan henkilön luvalla. Tästä poikkeuksina ovat puhelimen ja muiden mobiililaitteiden käyttö:

- toimintaa ohjaavan henkilön luvalla tapahtuva toiminnan luonteesta johtuva käyttö
- henkilökohtaiseen terveydenhoitoon tai apuvälineenä
- jos toimintaan osallistuvalla on kiireellinen tarve olla toiminnan aikana yhteydessä huoltajaan esimerkiksi sairastumisen vuoksi.
- toimintaan osallistuvalla on aina oikeus soittaa hätätilanteessa hätänumeroon.
- puhelinta tai muuta mobiililaitetta ei saa käyttää toisen henkilön kuvaamiseen tai videoimiseen ilman toimintaa ohjaavan henkilön ja kuvattavan henkilön lupaa. Toisia henkilöitä koskevien kuvien ja videoiden julkaisu internetissä, sosiaali-ssä mediassa tai muussa julkisessa paikassa on kielletty ilman asianomaisen henkilön lupaa.

Johtava rehtori Juha Damskägg selvitti asiaa kokouksessa.

Sivistystoimenjohtaja kävi läpi kasvatuksen ja opetuksen ohjausjärjestelmään.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Hallintosääntö: 31 §, kohta 7: Lautakuntien ja liikelaitosten johtokunnan tehtävät ja yleinen toimivalta. Lautakunta päättää toimialan käyttö- ja järjestyssäännöistä

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta hyväksyy perusopetuksen järjestyssäännöt otettavaksi käyttöön 1.8.2025.

Sivistyslautakunta hyväksyy toimintaohjeet otettavaksi käyttöön 1.8.2025 alkaen aamu- ja iltapäivätoiminnassa, koulujen kerhotoiminnassa ja harrastamisen Suomen -mallin mukaisessa toiminnassa.

Järjestyssääntöjen ja toimintaohjeiden toimivuutta seurataan ja arvioidaan lukuvuoden aikana, viimeistään kuitenkin kevätlukukauden päätteeksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Johtavarehtori Juha Damskägg, perusopetuksen apulaisrehtori Soile Kukkonen ja varhaiskasvatusjohtaja Maija Jääskeläinen saapuivat klo 18.08 ollen läsnä asian käsittelyn aikana.

Liitteet

Numero	Otsikko
1	Perusopetuksen järjestyssääntö/ esitys
2	Mobiililaitekysely/ kooste
3	Järjestyssääntö/ lausunnot
4	Nuorisovaltuuston lausunto

Esiopetuksen paikallisen opetussuunnitelman päivittäminen; muutokset voimaan 1.8.2025 alkaen

Sivla 18.06.2025 § 80
845/12.00.01/2022

Valmistelu: varhaiskasvatusjohtaja Maija Jääskeläinen, puh. 040 5079571

Lainsäädäntö ja normiohjaus

Eduskunta on päättänyt (1090/2024) 30.12.2024 perusopetuslain muuttamisesta pääosin 1.8.2025 alkaen. Poikkeuksena perusopetuslain 20 i § tulee voimaan 1.8.2026 alkaen. Esiopetus on perusopetuslain alaista opetusta.

Opetushallitus on päivittänyt valtakunnallista opetussuunnitelmaa muuttuvaa lakia vastaavaksi ja antanut 13.2.2025 määräyksen (OPH-533-2025) esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muuttamisesta.

Opetushallitus on päättänyt muutoksista esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden lukuihin 1-7. Määräyksen mukaisesti tarkistettu paikallinen opetussuunnitelma tulee ottaa käyttöön viimeistään 1.8.2025. Esiopetuksen järjestäjä ei voi jättää noudattamatta tätä määräystä tai poiketa siitä.

Perusopetuslain 20 i §:ä koskevilta osin muutokset paikalliseen opetussuunnitelmaan tulee kuitenkin tehdä 1.8.2026 mennessä. Tämä tarkoittaa, että oppivelvollisuuslain 2 § 3. mom:n mukainen pidennetty oppivelvollisuus päättyy 31.7.2026. Päätökset tehdään 1.8.2026 alkaen esiopetuksessa oppivelvollisuuslain 2 §:n mukaisesti varhennetusta oppivelvollisuudesta ja perusopetuksessa perusopetuslain 20i §:n mukaisesti perusopetuksen järjestämiseksi oppilaalle oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella.

Paikallinen toimivalta

Jämsän kaupungin hallintosäännön § 32 mukaisesti *sivistyslautakunta* päättää kuntakohtaiset opetus- ja kasvatussuunnitelmat ja näiden suunnitelmien periaatteet ja muiden toimintaa ohjaavien suunnitelmien periaatteet.

Taustaa: Sivistyslautakunta on kokouksessaan 10.4.2025 § 45 käsitellyt oppimisen tuen uudistuksen vaikutuksia hallintosääntöön ja kaupunginvaltuusto on 5.5. § 15 hyväksynyt hallintosääntömuutokset [Dynasty tietopalvelu : Jämsän kaupunki Hallintosääntö](#) .

Sivistyslautakunta on kokoukseen 27.5.2025 § 64 käsitellyt oppimisen tuen uudistuksen resurssitarpeita esi- ja perusopetus. Kaupunginhallitus on kokouksessaan 2.6.2025 § 153 päättänyt sisällyttää määrärahalisäykset syksyllä tehtävään vuoden 2025 talousarviomuutokseen. Samalla kaupunginhallitus on antanut toiminnalle käynnistämisluvan [Dynasty tietopalvelu : Jämsän kaupunki](#) .

Esi- ja perusopetuksessa luovutaan nykyisestä kolmiportaisesta tuesta. Tuki jakaantuu jatkossa ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin ja lapsi/oppilaskohtaisiin yksilöllisiin tukitoimiin. Jatkossa hallintopäätöksiä tehdään lapsi/oppilaskohtaisista tukitoimista, perusopetuksen oppimäärästä tai opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta, opetuksen poikkeavasta järjestämisestä sekä 1.8.2026 alkaen varhennetusta oppivelvollisuudesta ja perusopetuksen järjestämisestä oppilaalle oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella.

Esiopetuksessa näitä tukitoimia ovat esiopetuksessa säännöllinen erityisopettajan antama opetus osittain pienryhmässä tai muun opetuksen yhteydessä, erityisopettajan opetus pienryhmässä kokoaikaisesti ja lapsikohtaiset tulkitsemis-, avustajapalvelut ja apuvälineet. Ryhmäkohtaisia tukitoimia ovat tukiopetus ja erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä esim. rinnakkaisopetus samassa ryhmässä sekä opetuskielen tukiopetus.

Pidennetty oppivelvollisuus muuttuu varhennetuksi oppivelvollisuudeksi 1.8.2026 alkaen ja siitä tulee tehdä päätös lapsen ollessa varhaiskasvatus- tai esiopetusikäinen. Mikäli oppilaalle on tehty päätös varhennetusta oppivelvollisuudesta ja hänen tuen tarpeensa jatkuu perusopetuksessa, tehdään oppilaalle tukea koskeva päätös perusopetuksen järjestämisestä oppilaalle, jolla on vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite.

Huomattavaa on, että varhaiskasvatuksessa kolmitasoinen (yleinen, tehostettu ja erityinen) säilyy. Esiopetuksen lisäksi täydentävässä varhaiskasvatuksessa olevaan lapseen sovelletaan siten kahta eri lakia.

Jämsän kaupungin esiopetuksen opetussuunnitelma on otettu käyttöön 1.8.2016, opetussuunnitelma on päivitetty ja täydennetty viimeksi vuonna 2022. Jämsän esiopetuksen opetussuunnitelma löytyy sähköisenä osoitteessa [Jämsän kaupungin esiopetussuunnitelma 2022](#)

Valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet on julkaistu ePerusteet -palvelussa 13.2.2025. Päivitetty Jämsän esiopetuksen opetussuunnitelma

tehdään ePerusteet-palveluun. Aiemmin esiopetussuunnitelma on ollut pedanet.fi-sivustolla.

Paikallisen esiopetussuunnitelman päivityksestä on vastannut työryhmä, johon on kuuluvat varhaiskasvatuksen aluepäällikkö Raisa Ahtola-Järvinen, varhaiskasvatuksen pedagoginen asiantuntija Pauliina Pennanen, varhaiskasvatuksen erityisopettaja Tuula Jokinen sekä varhaiskasvatuksen opettajat Sirkku Koski ja Elina Värele. Muutoksia on käsitelty varhaiskasvatuksen johtoryhmän kokouksissa kevään aikana ja yhteisessä palaverissa perusopetuksen edustajien kanssa. Opetussuunnitelman ohjausryhmä on käsitellyt muutostarpeita ja muutoksia kokouksissaan 20.2.2025 ja 15.5.2025.

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa on tehty muutoksia kaikkiin lukuihin. Pääosin muutokset koskevat käytettyjä käsitteitä, joita on päivitetty lakimuutosten myötä. Luku 3 Esiopetuksen toimintakulttuuri on otsikoitu uudelleen (aiemmin Kasvua ja oppimista tukeva toimintakulttuuri). Luku 5 Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki (aiemmin Lapsen kasvun ja oppimisen tuki) on uudistettu kokonaan 1.8.2025 voimaan tulevaa lakimuutosta vastaavaksi. Valtakunnallisessa opetussuunnitelmassa määritellään paikallisesti päätettävät asiat jokaisen luvun kohdalta erikseen.

Paikallisesti päätettäviä asioita on uudistettu vastaamaan uusia perusteita. Muuttuneita käsitteitä on päivitetty, toimintatapoja tarkastettu ja kirjoitettu enemmän toimintaa kuvaaviksi. Esiopetussuunnitelman kirjauksissa on huomioitu varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. Useimmat esiopetuksessa olevat lapset osallistuvat täydentävään varhaiskasvatukseen, jolloin suunnitelmien yhteneväisyys tulee ottaa huomioon esim. toimintakulttuurin osalta. Yhteneväinen toimintakulttuuri tukee mm. tuen järjestelyitä, jotka ovat nyt erilaiset varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa. Samalla se tukee oppimisen polun jatkumoa varhaiskasvatuksesta esiopetukseen.

Eesitys päivitetyksi esiopetuksen opetussuunnitelmaksi on kokousaineiston oheismateriaalina.

Esiopetussuunnitelman lukujen paikallisiin osiin on tehty seuraavia muutoksia:

Luku 1 Opetussuunnitelman perusteet ja paikallinen opetussuunnitelma
Käsitteitä päivitetty. Siirretty kappaleesta 1.3 *Paikallisen opetussuunnitelman laatiminen ja keskeiset ratkaisut* kuvaus paikallisesta

opetussuunnitelmasta otsikon **1.2 Paikallinen opetussuunnitelma ja sen kehittäminen** kohdalle. Kuvausta on laajennettu.

Luku 2 Esiopetuksen tehtävät ja yleiset tavoitteet

Käsitteitä päivitetty ja tarkennettu.

2.1 Esiopetuksen järjestämistä ohjaavat velvoitteet

Paikallista kuvausta on tarkennettu, siirretty asioita seuraavasta kappaleesta (poissaolokäytännöt).

2.2 Esiopetuksen tehtävä osana oppimisen polkua

Tekstiä päivitetty kokonaisuudessaan. Tarkennettu kuvausta lapsen esiopetussuunnitelmasta.

2.3 Arvoperusta

Päivitetty kokonaan

2.4 Laaja-alainen osaaminen esiopetuksessa

Päivitetty kokonaan. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteita tarkennetaan kahden tavoitekokonaisuuden avulla, jotka näkyvät myös toimintakulttuurin tavoitteissa (luku 3 Esiopetuksen toimintakulttuuri). Tavoitekokonaisuudet ovat Oppimisen iloa ja osallisuutta sekä Hyvinvointia ja kestäviä asenteita.

Luku 3 Esiopetuksen toimintakulttuuri

Käsitteitä päivitetty ja tarkennettu.

3.1 Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat periaatteet

Päivitetty kokonaan. Asioita koottu kahden tavoitekokonaisuuden alle: Oppimisen iloa ja osallisuutta sekä Hyvinvointia ja kestäviä asenteita. Kuvattu tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteuttamista esiopetuksessa sekä toimintakulttuurin toteuttamisen arviointi ja vastuut.

3.2 Oppimisympäristöt esiopetuksessa

Päivitetty kokonaan.

3.3 Yhteistyö esiopetuksessa

Päivitetty kokonaan.

Luku 4 Esiopetuksen toteuttamisen periaatteet

Käsitteitä päivitetty ja tarkennettu.

4.1 Monipuoliset työtavat

Päivitetty kokonaan, kuvattu lajemmin.

4.2 Arviointi opetuksen ja oppimisen tukena

Päivitetty kokonaan ja kuvattu laajemmin.

4.3 Opetuksen yhteiset tavoitteet ja oppimiskokonaisuudet

Kirjausta päivitetty ja siirretty kokonaisuuden loppuun. Poistettu oppimiskokonaisuuksien paikalliset täsmennykset.

4.4 Kieleen ja kulttuuriin liittyviä tarkentavia kysymyksiä

Päivitetty ja tarkennettu.

Luku 5 Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki

Tämä on uudistettu kokonaan perusopetuslain 1.8.2025 voimaan tulevan tuen uudistuksen mukaiseksi. Luvussa kuvataan paikallisesti

5.1.1 Tuen järjestämistä ohjaavat periaatteet

5.1.2 Tuen jatkumo varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta esiopetuksesta perusopetukseen

5.2 Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja ryhmäkohtaiset tukimuodot

5.3 Lapsikohtaiset tukimuodot ja niiden järjestäminen

5.3.1 Lapsikohtaiset tuen tarpeen arviointi

5.3.2 Lapsikohtaisen tuen toteuttamista koskeva suunnitelma

5.3.3 Tukea koskeva päätös

5.4.1 Huoltajan ja lapsen kanssa tehtävä yhteistyö

5.4.2 Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö

5.5.1 Pidennetty ja varhennettu oppivelvollisuus

5.5.2 Sairaalaopetus ja konsultatiivinen sairaalapalvelu

5.5.4 Lapsen esioptuksen järjestäminen poikkeavasti terveydentilasta johtuen

5.5.5 perusopetuksen aloittamisen myöhentäminen

Varhaiskasvatusjohtaja Maija Jääskeläinen selvitti asiaa kokouksessa.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Jämsän kaupungin hallintosääntö, § 32: sivistyslautakunta päättää kuntakohtaiset opetus- ja kasvatussuunnitelmat ja näiden suunnitelmien periaatteet ja muiden toimintaa ohjaavien suunnitelmien periaatteet

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta hyväksyy paikalliseen esiopetussuunnitelmaan tehdyt muutokset otettavaksi käyttöön 1.8.2025.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Ville Erkkilä ilmoitti olevansa esteellinen eikä ollut läsnä asian käsittelyn aikana (osallisuusjäävi).

Liitteet

Numero Otsikko

5 Jämsän esiopetuksen opetussuunnitelma 2025

Perusopetuksen paikallisen opetussuunnitelman päivittäminen; muutokset voimaan 1.8.2025 alkaen

Sivla 18.06.2025 § 81
845/12.00.01/2022

Valmistelija perusopetuksen apulaisrehtori Soile Kukkonen, p. 040 527 64 20

Lainsäädäntö ja normiohjaus

Eduskunta on päättänyt (1090/2024) 30.12.2024 perusopetuslain muuttamisesta pääosin 1.8.2025 alkaen. Poikkeuksena perusopetuslain 20 i § tulee voimaan 1.8.2026 alkaen.

Opetushallitus on päivittänyt valtakunnallista opetussuunnitelmaa muuttuvaa lakia vastaavaksi ja antanut 13.2.2025 määräyksen (OPH-531-2025) perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muuttamisesta.

Opetushallitus on päättänyt muutoksista perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden lukuihin 1-8. Määräyksen mukaisesti tarkistettu paikallinen opetussuunnitelma tulee ottaa käyttöön viimeistään 1.8.2025. Perusopetuksen järjestäjä ei voi jättää noudattamatta tätä määräystä tai poiketa siitä.

Perusopetuslain 20 i §:ä koskevilta osin muutokset paikalliseen opetussuunnitelmaan tulee kuitenkin tehdä 1.8.2026 mennessä. Tämä tarkoittaa, että oppivelvollisuuslain 2 § 3. mom:n mukainen pidennetty oppivelvollisuus päättyy 31.7.2026. Päätökset tehdään 1.8.2026 alkaen esiopetuksessa oppivelvollisuuslain 2 §:n mukaisesti varhennetusta oppivelvollisuudesta ja perusopetuksessa perusopetuslain 20i §:n mukaisesti perusopetuksen järjestämiseksi oppilaalle oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella.

Paikallinen toimivalta

Jämsän kaupungin hallintosäännön § 29 mukaisesti *sivistyslautakunta* päättää kuntakohtaiset opetus- ja kasvatussuunnitelmat ja näiden suunnitelmien periaatteet ja muiden toimintaa ohjaavien suunnitelmien periaatteet.

Taustaa: Sivistyslautakunta on kokouksessaan 10.4.2025 § 45 käsitellyt oppimisen tuen uudistuksen vaikutuksia hallintosääntöön ja kaupunginvaltuusto on 5.5. § 15 hyväksynyt hallintosääntömuutokset

[Dynasty tietopalvelu : Jämsän kaupunki](#)
[Hallintosääntö](#) .

Sivistyslautakunta on kokoukseen 27.5.2025 § 64 käsitellyt oppimisen tuen uudistuksen resurssitarpeita esi- ja perusopetus. Kaupunginhallitus on kokouksessaan 2.6.2025 § 153 päättänyt sisällyttää määrärahalisäykset syksyllä tehtävään vuoden 2025 talousarviomuutokseen. Samalla kaupunginhallitus on antanut toiminnalle käynnistämisluvan [Dynasty tietopalvelu : Jämsän kaupunki](#) .

Esi- ja perusopetuksessa luovutaan nykyisestä kolmiportaisesta tuesta. Tuki jakaantuu jatkossa perusopetuksessa ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin ja oppilaskohtaisiin yksilöllisiin tukitoimiin. Jatkossa hallintopäätöksiä tehdään oppilaskohtaisista tukitoimista, perusopetuksen oppimäärästä tai opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta, opetuksen poikkeavasta järjestämisestä sekä 1.8.2026 alkaen varhennetusta oppivelvollisuudesta ja perusopetuksen järjestämisestä oppilaalle oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella.

Perusopetuksessa ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat yleinen tukiopetus, opetuskielen tukiopetus ja erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä. Hallintopäätöksellä päätettäviä oppilaskohtaisia tukitoimia ovat erityisopettajan antama opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä (alle 50% oppimäärän opetuksesta), erityisopettajan tai erityisluokan opettajan opetus pienryhmässä (yli 50% oppimäärän opetuksesta), erityisluokanopettajan opetus erityisluokassa sekä tulkitsemis- ja avustajapalvelut ja apuvälineet.

Perusopetuksen oppimäärästä tai opetussuunnitelman tavoitteista voidaan poiketa, mikäli oppilas ei kykene ryhmäkohtaisista tukimuodoista ja oppilaskohtaisista tukitoimista huolimatta suoriutumaan hyväksytysti perusopetuksen oppimäärästä tai opetussuunnitelman mukaisista tavoitteista. Tämä voi tarkoittaa tavoitekokonaisuuksittain etenevää opiskelua, oppimäärän rajaamista tai oppilaan vapauttamista tilapäisesti (max. 4 kk) suorittamasta oppiaineen oppimäärää terveydellisistä syistä johtuen.

Pidennetty oppivelvollisuus muuttuu varhennetuksi oppivelvollisuudeksi 1.8.2026 alkaen ja siitä tulee tehdä päätös lapsen ollessa varhaiskasvatus- tai esiopetusikäinen. Mikäli oppilaalle on tehty päätös varhennetusta oppivelvollisuudesta ja hänen tuen tarpeensa jatkuu perusopetuksessa, tehdään oppilaalle tukea koskeva päätös perusopetuksen järjestämisestä oppilaalle, jolla on vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite.

Jämsän kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelma on otettu käyttöön liitteineen 1.8.2016, opetussuunnitelma on päivitetty ja täydennetty myöhemmin. Jämsän perusopetuksen opetussuunnitelma löytyy sähköisenä osoitteessa [Jämsän kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelma – Perusopetuksen opetussuunnitelma](#)

Valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet on julkaistu ePerusteet -palvelussa 13.2.2025. Jämsän perusopetuksen opetussuunnitelma siirretään peda.net -sivustolta ePeruste-palveluun.

Opetussuunnitelman ohjausryhmä on käsitellyt muutostarpeita ja työryhmän esityksiä kokouksissaan 20.2.2025 ja 15.5.2025.

Opetussuunnitelmatyön ohjausryhmä on päättänyt esittää Jämsän perusopetuksen opetussuunnitelmaan tehtäväksi muutoksia lukuihin 1 ja 4-8 sekä opinto-ohjauksen suunnitelman päivittäminen luvusta 15.4.19.

Valtakunnallisessa opetussuunnitelmassa määritellään paikallisesti päätettävät asiat jokaisen luvun kohdalta erikseen.

Paikallisen opetussuunnitelman muutosesitykset ovat kokonaisuudessaan kokousportaalin liitteenä.

Paikalliseen opetussuunnitelman muutosesitykset:

Luvun 1 muutokset:

Termit muutettu uudistettua lakia vastaavaksi. Lisäksi maininta opetussuunnitelman siirtämisestä ePeruste-palveluun. Laajennettu yhdysluokkaopetuksen mahdollisuuksia nykytilaa vastaavaksi. Valinnaisainetarjotinta koskeva maininta ja Jämsän yhteinen opinto-ohjauksen ohjaussuunnitelma – tekstit muutettu nykytilaa vastaaviksi. Ohjaussuunnitelma päivitetty termien osalta uutta lakia vastaavaksi.

Luvun 4 muutokset:

Yhtenäistetty termejä, koulukohtaisista suunnitelmista käytetään jatkossa nimitystä lukuvuosisuunnitelma. Lisätty lukuihin 4.1 ja 4.2 oppimisen tuen uudistuksen velvoitteet.

Luvun 5 muutokset:

Lisätty lukuun 5.1 maininta poissaolojen ehkäisymallin löytymisestä opetussuunnitelman luvusta 8.1.

Poistettu kohta 5.3 ja tilalle kirjattu velvoittavat lakipykälät sekä maininta, että ohjeistukset kurinpitokeinojen käytöstä kirjataan peda.net -sivustolle kohtaan ”Koulujen yhteisiä ohjeita”.

Lisätty uusi kohta 5.4.1 toiminta-alueittain järjestettävä opetus

Poistettu vuosiluokkaan sitomaton opetus ja tilalle kirjattu opinnoissa eteneminen tavoitekokonaisuuksittain (5.4.3).

Lisätty uusi kohta 5.4.6 Erikoissairaanhoidossa potilaana olevan oppilaan opetus ja konsultatiivinen sairaalaopetuspalvelu

Lisätty uusi kohta 5.4.7 Perusopetuksen poikkeava järjestäminen

Lisätty uusi kohta 5.4.8 Opetus erityisissä tilanteissa

Luvun 6 muutokset:

Luku 6.6.2 poistettu kirjaukset etenemisestä oman opinto-ohjelman mukaan. Käsite poistuu laista, tilalle opinnoissa eteneminen tavoitekokonaisuuksittain.

Poistettu uuden opetussuunnitelman luku 6.8.5 liikuntaluokasta. Jämsässä ei nykyisin enää järjestetä johonkin oppiaineeseen painottuvaa opetusta.

Kohdasta 6.9 poistettu lakiuudistuksen tarpeettomaksi tekemät kohdat.

Poistettu kohdasta 6.11.1. yksilöllistettyjen oppimäärien arviointi, tilalle oppiaineen rajattu oppimäärä

Luvun 7 muutokset:

Nykyisen opetussuunnitelman luku 7 päättyy 31.7.2025. Tilalle kokonaan uusi luku 7 1.8.2025 alkaen.

Luvun 8 muutokset:

Jämsän perusopetukseen ja perusopetukseen valmistavan opetuksen opiskeluhoitosuunnitelmaan on tehty termimuutokset lakiuudistuksen velvoittamana.

Perusopetuksen apulaisrehtori Soile Kukkonen selvitti asiaa kokouksessa.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

32 § Sivistyslautakunnan tehtävät ja erityinen toimivalta: kohta 1 kuntakohtaiset opetus- ja kasvatussuunnitelmat ja näiden suunnitelmien periaatteet ja muiden toimintaa ohjaavien suunnitelmien periaatteet

Sivistyslautakunta hyväksyy paikalliseen perusopetuksen opetussuunnitelmaan tehdyt muutokset otettavaksi käyttöön 1.8.2025.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Numero	Otsikko
6	18062025 OPS luku 1
7	18062025 OPS luvut 4-8
8	18062025 Opiskeluhoitosuunnitelma Perusopetus
9	18062025 Ohjaussuunnitelma vuosiluokille 7-9

Lukiokoulutuksen paikallisen opetussuunnitelman päivittäminen; muutokset voimaan 1.8.2025 alkaen

Sivla 18.06.2025 § 82
845/12.00.01/2022

Valmistelija johtava rehtori Juha Damskägg, p. 040 836 1604

Lainsäädäntö ja normiohjaus

Eduskunta on päättänyt (801/2024) 19.12.2024 lukiolain muuttamisesta 1.8.2025 alkaen. Muutos koskee opiskelijan oikeutta oppimiseen tukeen (LL 28 §), oikeutta erityisopetukseen (LL 28 b §) ja päätöstä erityisopetuksesta (LL 22 b §).

Opetushallitus on 20.3.2025 päättänyt seuraavista muutoksista lukion opetussuunnitelman perusteiden 2019 alalukuihin:

- 1.1 Opetussuunnitelman laatiminen (ensimmäinen ja kolmas kappale)
- 3.5 Kodin ja oppilaitoksen yhteistyö (viimeinen kappale)
- 4.2 Oppimisen tuki ja erityisopetus (koko alaluku)
- 5.5 Muutoksenhaku arviointia koskevaan päätökseen ja oppimäärän suorittamiseen liittyvä oikaisuvaatimus (kolmas, neljäs ja viides kappale)

Paikallinen toimivalta

Jämsän kaupungin hallintosäännön 29 § mukaisesti sivistyslautakunta päättää kuntakohtaiset opetus- ja kasvatussuunnitelmat ja näiden suunnitelmien periaatteet ja muiden toimintaa ohjaavien suunnitelmien periaatteet.

Taustaa: Lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaperusteisiin on aiemmin tehty oppimisen tuesta ja muista seikoista johtuvia muutoksia. Sivistyslautakunta on kokouksessaan 10.4.2025 § 45 käsitellyt oppimisen tuen uudistuksen vaikutuksia hallintosääntöön ja kaupunginvaltuusto on 5.5. § 15 hyväksynyt hallintosääntömuutokset

[Dynasty tietopalvelu : Jämsän kaupunki](#)

[Hallintosääntö](#) .

Lukiokoulutuksessa oikeutta oppimisen tukeen vahvistetaan säätämällä opiskelijan oikeudesta tukiopetukseen, jota hän tarvitsee lukion oppimäärän suorittamiseksi. Lisäksi opiskelijalla tulee olemaan oikeus erityisopetukseen, jos hän todennettujen oppimisvaikeuksien tai muun niihin rinnastettavan syyn vuoksi tarvitsisi erityisopetusta oppimäärän osaamistavoitteiden saavuttamiseksi.

Todennetuilla oppimisvaikeuksilla tarkoitetaan perusopetuksen tai toisen asteen koulutuksen aikana tunnistettuja opiskelijan oppimista vaikeuttavia

tekijöitä, jotka voivat johtua oppimisvaikeudesta, neuropsykiatrisista vaikeuksista tai muusta oppimista häiritsevistä vammoista tai sairauksista.

Jatkossa lukiokoulutuksessa erityisopetuksen antamisesta päättää koulutuksen järjestäjä ja opiskelijalla tai hänen huoltajallaan on oikeus hakea päätöksen muutosta. Oppimisen tukea, tukiopetusta ja erityisopetusta koskevat muutokset tulevat voimaan 1.8.2025 alkaen.

Oppimisen tuen uudistuksen pääpaino on helposti saavutettavassa oppimisen tuessa, jota annetaan lukio-opiskelijalle heti, kun tuen tarve ilmenee. Tuen on tarkoitus ennaltaehkäistä vaikeuksien kasautumista. Oppimisen tuki on tarkoitettu aineenopetuksen tueksi niille opiskelijoille, joilla on vaikeuksia suoriutua opinnoistaan.

Opetussuunnitelman perusteisiin on tehty seuraavat muutokset:

1.1 Opetussuunnitelman laatiminen

Lukion opetussuunnitelman alaluvun 1.1 ensimmäistä kappaletta muutetaan seuraavasti:

Lukiokoulutuksen opetussuunnitelmajärjestelmän osia ovat

- *lukiolaki (714/2018)*
- *valtioneuvoston asetus lukiokoulutuksesta (810/2018)*
- *Opetushallituksen määräys lukion opetussuunnitelman perusteista*
- *koulutuksen järjestäjän hyväksymä opetussuunnitelma*
- *vuosittain laadittava opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma*

Poistetaan viimeisen luettelomerkin jälkeinen teksti. Se korvataan luettelon perään kirjoitettavalla lauseella:

Lisäksi voidaan paikallisesti päätettävällä tavalla laatia suunnitelma opetussuunnitelman toimeenpanosta kutakin lukuvuotta varten.

Lisäksi muutetaan kolmannen kappaleen toinen virke vastaavalla tavalla muotoon:

Koulutuksen järjestäjä voi laatia lukuvuosittain hyväksymäänsä opetussuunnitelmaan perustuvan suunnitelman opetuksen käytännön järjestämisestä.

Paikallinen kirjaus: Laaditaan lukuvuosittain opetussuunnitelmaan perustuvan suunnitelman opetuksen käytännön järjestämisestä.

3.5 Kodin ja oppilaitoksen yhteistyö

Poistetaan nuorille tarkoitetun lukion opetussuunnitelman perusteiden alaluvun 3.5 viimeisen kappaleen viimeinen lause:

Lukiolain (714/2018) 31 §:n mukaan koulutuksen järjestäjän tulee määrääjoin selvittää opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa näkemyksiä oppilaitoksen ja koulutuksen järjestäjän toiminnasta.

5.5 Muutoksenhaku arviointia koskevaan päätökseen ja oppimäärän suorittamiseen liittyvä oikaisuvaatimus

Lisätään lukion opetussuunnitelman perusteiden alaluvun 5.5 kolmannen kappaleen loppuun 6. kohta ja muutetaan kahta sen jälkeistä kappaletta seuraavasti:

Lukiolaissa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua aluehallintovirastolta siten kuin hallintolaissa säädetään, jos päätös koskee:

- 1. opiskelijaksi ottamista*
- 2. 23 §:n 2 momentissa tarkoitettua lisäajan myöntämistä tai 24 §:ssä tarkoitettua opiskeluoikeuden päättymistä*
- 3. suoritettujen opintojen hyväksi lukemista*
- 4. opiskelun poikkeavaa järjestämistä*
- 5. oikeutta saada uskonnon tai elämänskatsomustiedon opetusta*
- 6. oikeutta saada erityisopetusta. (Lukiolaki 714/2018, 49 §, muutettu lailla 801/2024)*

Lukiolain 49 §:ssä tarkoitettuun oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallintotuomioistuimeen siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa säädetään, jollei muualla laissa toisin säädetä. (Lukiolaki 714/2018, 50 §, muutettu lailla 165/2022)

Poistetaan:

Jollei lukiolaissa toisin säädetä, hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. (Lukiolaki 714/2018, 52 §.)

4.2 Oppimisen tuki ja erityisopetus

Alaluku on kokonaan uusittu ja se on jaettu seuraaviin osioihin:

4.2.1 Oppimisen tuki

4.2.2 Erityisopetus

4.2.3 Opiskelun poikkeava järjestäminen ja avustajapalvelut

4.2.4 Paikallisesti päätettävät asiat

Alaluku 4.2 on tämän pykälän liitteenä.

Johtava rehtori Juha Damskägg selvitti asiaa kokouksessa.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

32 § Sivistyslautakunnan tehtävät ja erityinen toimivalta: kohta 1
kuntakohtaiset opetus- ja kasvatussuunnitelmat ja näiden suunnitelmien
periaatteet ja muiden toimintaa ohjaavien suunnitelmien periaatteet

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta hyväksyy paikalliseen lukiokoulutuksen
esiopetussuunnitelmaan tehdyt muutokset otettavaksi käyttöön 1.8.2025.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Perusopetuksen apulaisrehtori Soile Kukkonen ja varhaiskasvatusjohtaja
Maija Jääskeläinen poistuivat asian käsittelyn jälkeen klo 19.42.

Liitteet

Numero Otsikko

10 Opetussuunnitelma Lukio 18.6.2025/ Kappale 4.2.

Koulunuorisotyö lv. 2025-2026

Sivla 18.06.2025 § 83

2687/12.05.02/2025

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen, p. 0400 542 062

Aluehallintovirasto / opetus ja kulttuuri on päätöksellään LSSAVI/6777/2025 myöntänyt 56 000 euroa kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön käynnistämiseen ja kehittämiseen. Avustuksen käyttöaika on 06.08.2025 – 31.12.2026. Avustus voi kattaa toiminnan kaikista toteutuneista kokonaiskustannuksista enintään 90 prosenttia.

Määrärahalla ei tueta toimintaa, joka tähtää kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön ylläpitoon. Hankkeelle voidaan kirjata vain kehittämiseen liittyviä kustannuksia ja siihen käytettyä työaika, joka on todennettavissa työajan seurannalla. On suositeltavaa, että avustuksen saaja sitoutuu kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön vakiinnuttamiseen ja laatii alkavalla neljännessä avustuskaudella käytännön tai mallin, jolla kunta toteuttaa jatkossa työmuotoa.

Tasetilin varoja on koulunuorisotyöhön käytettävissä noin 50 000 €.

Tasetilin käytön tausta: Sivistyslautakunta on kokouksessaan 23.05.2024 § 64 päättänyt käyttää koulunuorisotyöhön myös testamenttivaroja. Päätös on luettavissa: [Dynasty tietopalvelu : Jämsän kaupunki](#) .

Lukuvuoden 2025-2026 osalta noudatetaan em. sivistyslautakunnan päätöstä. Tasetilillä on tällä hetkellä varoja 55 277,97 €. Syksyllä 2024 tiliin on kohdentunut veronpalautusta 12 222,08 €. Em. sivistyslautakunnan päätöksen mukaisesti tänä vuonna tasetilin varoja kohdentuu perhepäivähoidon konsultoivaan varhaiskasvatuksen opettajatyöhön. Sen osuus loppuvuoden osalta tilanteessa 6/2025 on noin 5 000 €. Koulunuorisotyölle varoja on käytettävissä siten noin 50 000 €. Tasetilien käyttö raportoidaan sivistyslautakunnalle tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä.

Koulunuoristyön kohdennuksesta tehty suunnitelma lukuvuotta 2025-2026, jota on käsitelty vapaa-aikapalvelupäällikön valmistelusta rehtoreiden kesken, on seuraava:

- 100% työajalla henkilö JYK koulunuorisotyö 30h/vko ja työparityöskentely Köpiksellä 8,25 h/vko (nämä kulut perusnuorisotyölle)

- 100 % työajalla henkilö Jämsänjoki (Paunu). Työajasta 80 % koulunuorisotyö 30 h/vko, työajasta 20 % koulun omalla hankerahalla koulunkäynninohjaajan työhön (tasa-arvo- ja laatu -hankeavustus)
- 100 % työajalla henkilö Kuorevesi koulunuorisotyö 30 h/vko ja nuorisotila Kuutti 8,25 h/vko (nämä kulut perusnuorisotyölle)
- 100 % työajalla henkilö lukion koulunuorisotyö 25/vko, työparityöskentely Raitilla 13,25 h/vko (nämä kulut perusnuorisotyölle).

Tämä suunnitelma mahdollistaa syksyllä 2026 noin yhden henkilön kokoaikaisen työpanoksen koulunuorisotyöhön ja muuta osuutta joudutaan arvioimaan yhtäältä suhteessa kaupunginhallituksen kehyspäätökseen 16.6.2025 ja toisaalta talousarvion valmistelun kokonaisuuteen.

Rekrytoinnissa ja käytännön toiminnassa tulee huomioida hankepäätöksen mukaisesti kohdentaminen avustuksen käytön osalta kehittämistyöhön. Omarahoitusosuudessa huomioidaan avustuspäätöksessä määritelty käyttöehto Tasetilin varojen osalta kohdennus voi olla myös ylläpitävään työhön.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

31 § Lautakuntien ja liikelaitosten johtokunnan tehtävät ja yleinen toimivalta, kohta 3 lautakunta päättää hyväksyä käyttösuunnitelman ja päättää avustuksista sekä kehittämishankkeisiin osallistumisesta taloussuunnitelman mukaisesti.

Johtava rehtori Juha Damskägg oli läsnä käsittelyn aikana.

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta hyväksyy koulunuorisotyön lv. 2025-2026 käyttösuunnitelman.

Hankkeen vastuuhenkilö on vapaa-aikapalvelupäällikkö Katja Pohjoismäki.

Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Johtavarehtori Juha Damskägg poistui asian käsittelyn jälkeen klo 19.48.

Liikunnallisen seniori/vammaispassin käyttöönotto

Sivla 18.06.2025 § 84
2196/12.04.01/2024

Valmistelu: vapaa-aikapalvelupäällikkö Katja Pohjoismäki, p. 040 571 6556, hyvinvointikoordinaattori Tiina Riihinen, p. 050 384 8523

Kaupunginhallitus on antanut kokouksessaan 2.12.2024 § 238 ohjeen sivistystoimialalle valmistella senioripassin käyttöönotto siten, että passi on käytössä 1.1.2026 alkaen. Passin valmistelussa tulee huomioida yhdenvertaisuusperiaatteen toteutuminen. Valmistelussa tulee ottaa kantaa myös passin hintaan ja siihen, minkä ikäisenä passin voi hankkia.

Kaupunginhallituksen päätöksen mukaan passi toteutetaan kahden vuoden kokeiluna, jonka jatkosta päätetään v. 2028 talousarviota valmisteltaessa. Valmisteluohjetta antaessa kaupunginhallitus päätti myös, että passi sisällytetään sivistystoimialan hinnastoon ja sen käyttö on mahdollista Jämsän kaupungin ylläpitämässä uimahallissa ja kuntosaleissa. Päätöksen mukaan talousohjelmasta poiketen mahdollista tulojen vähentymistä ei tarvitse kattaa.

Yhdenvertaisuusvaltuutetulta sekä Kuntaliitolta on pyydetty helmikuussa 2025 ohjausta ja neuvontaa yhdenvertaisuusperiaatteen toteutumisesta liikunnallisen senioripassin käyttöönotossa. Ohjausta on pyydetty aloitteen mukaisella ikärajalinjauksella 65 vuotta. Arviota ja näkemystä on pyydetty siitä, miten yhdenvertaisuusvaltuutettu ja Kuntaliitto arvioivat yhdenvertaisuuden toteutuvan ratkaisussa, jossa nykyisin samaan lipputuotekategoriaan kuuluvien osalta yhtäältä etuus myönnettäisiin ainoastaan 65 vuotta täyttäneille ja sitä vanhemmille ja toisaalta tätä nuoremmat vammaiset henkilöt ja henkilöt, joilla invalideetti olisivat etuuden ulkopuolella.

Arviota ja näkemystä on pyydetty myös tilanteeseen, jossa iältään nuoremmat työssäkäyvät tai esimerkiksi muuhun ohjattuun toimintaan osallistuvat alle 65-vuotiaat vammaiset henkilöt ja henkilöt, joilla invalideetti eivät ole mahdollisuudessa etuutta käyttää, jos etuus kohdennetaan myös näille ryhmille. Ohjaus- ja neuvontapyynnöissä oli kerrottu, että etuus olisi käytettävissä uimahallilla arkisin (ma-pe) klo 16.00 saakka.

Vammaisten henkilöiden ja henkilöiden, joilla invalideetti lisäksi uimahallissa samaan lipputuotekategoriaan kuuluvat muut ryhmät (varusmiehet, työttömät, yli 5-vuotiaat lapset ja opiskelijat) ovat myös jäämässä etuuden ulkopuolelle. Jämsän kaupunki pyysi

yhdenvertaisuusvaltuutetun sekä Kuntaliiton arviota ja näkemystä myös näitä ryhmiä koskevana.

Kuntaliiton vastaus ohjaus- ja neuvontapyyntöön saatiin 27.2.2025 ja tarkentavaan kysymykseen vastaus saatiin 27.3.2025.

Kuntaliiton vastauksessa todettiin, että yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 9§ pykälän mukaan on mahdollista toteuttaa positiivista erityiskohtelua. Lain ko. kohdassa mainitaan, että ”Sellainen oikeasuhtainen erilainen kohtelu, jonka tarkoituksena on tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistäminen taikka syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäiseminen tai poistaminen, ei ole syrjintää.” Vastauksessa todetaan myös, että erilaiset seniorikortit ovat suosittuja tapoja kannustaa ikäihmisiä liikkumaan. Kuntaliitossa katsotaan, että senioripassin käyttöönotossa kyseessä olisi senioreiden positiivinen erityiskohtelu eikä kyseessä olisi syrjivä käytäntö. Tilanne, jossa kohdellaan ikäihmisiä paremmin kuin muita ryhmiä, ei aiheuta syrjintäperustetta, jos muille ryhmille ei esim. vastaavasti nosteta saman palvelun hintoja.

Kuntaliitto nostaa kuitenkin vastauksessaan yhdenvertaisuuden näkökulmasta esiin huolen erityisesti suhteessa vammaisiin henkilöihin. Kaupunkia kehoitetaan pohtimaan, miksi juuri seniorit olisivat oikeutettuja näin suureen alennukseen vammaisiin henkilöihin verrattuna. Kuntaliitto kehottaa myös hallinnollisesta näkökulmasta pohtimaan asian valmistelun yhteydessä samalla kertaa, tulisiko vammaisten henkilöiden osalta tarjota saman suhteisia alennuksia kuin ollaan tarjoamassa senioreille. Näin olisi mahdollista toteuttaa asia kokonaisuudistuksena.

Kuntaliitossa katsotaan, että muut alennusryhmät (varusmiehet, työttömät, yli 5-vuotiaat lapset ja opiskelijat), eivät ole näin vahvasti verrattavissa senioreihin kuin vammaiset henkilöt. Näiden ryhmien positiivinen kohtelu perustunee ennemmin oletettuun taloudelliseen asemaan. Näitä ryhmiä tulee kuitenkin kohdella ryhmän sisällä yhdenvertaisesti. Kaupunki voi halutessaan hyvinvoinnin edistämisen kannalta jatkossakin tarjota erilaisia alennuksia näille ryhmille huolimatta mahdollisesta seniorikortista.

Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimistosta saatiin vastaus esitettyyn pyyntöön 30.5.2025. Vastauksessa todetaan, että yhdenvertaisuuslain 11 §:n mukaan erilainen kohtelu ei ole syrjintää, jos kohtelu perustuu lakiin ja sillä muutoin on hyväksyttävä tavoite ja keinot tavoitteen saavuttamiseksi ovat oikeasuhtaisia. Lisäksi yhdenvertaisuuslain 9 §:n mukaan sellainen oikeasuhtainen erilainen kohtelu, jonka tarkoituksena on tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistäminen taikka syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäiseminen tai poistaminen, ei ole syrjintää (nk. positiivinen

erityiskohtelu). Yhdenvertaisuuslain samaan kohtaan viitattiin myös Kuntaliiton vastauksessa.

Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimiston erityisasiantuntijan vastauksessa kehoitetaan liikunnallisen passin käyttöönotosta päätettäessä perustelemaan, mihin oikeuttamisperusteisiin liikuntapassilla pyritään.

Vammaisneuvosto on käsitellyt kokouksessaan 5.2.2025 § 2 kaupunginhallituksen päätöstä sivistyslautakunnalle annetusta ohjeesta valmistella senioripassin käyttöönotto 1.1.2026 alkaen siten, että valmistelussa on huomioitu yhdenvertaisuusperiaatteen toteutuminen. Vammaisneuvosto pitää tärkeänä, että vammaisten ja invalidien osalta otetaan käyttöön 1.1.2026 samanlaiset edut kuin senioripassin käyttäjille.

Kuntaliitolta ja yhdenvertaisuusvaltuutetun toimistosta saadun neuvonnan ja ohjauksen sekä vammaisneuvoston kokouspäätöksen (5.2.2025 § 2) vuoksi esitetään liikunnallisen senioripassin laajentamista koskemaan myös vammaisia ja invalideja.

Vanhusneuvoston aloitteessa on esitetty senioripassin ikärajaksi 65 vuotta. Jämsän kaupunki on aiemmin tukenut ikäihmisten uimahallin käyttöä tarjoamalla viikoittaisen maksuttoman uimahallikäynnin 75 vuotta täyttäneille kuntalaisille. Käytäntö päättyi vuoden 2023 lopulla. Aloitteen ja aiemman käytännön välillä on ikäperusteista eroa. Uuden passin käyttöönotossa esitetäänkin aloitteessa esitetyn ja aiemman käytännön välimuotoa eli 70 vuoden ikää ikäperusteisen passin hankinnalle. Vammaisten ja invalidien osalta passi kohdentuu kaikenikäisille.

Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimiston ohjauksessa todetaan, että päätöksessä passin käyttöönotosta, asiaa on syytä perustella, mihin oikeuttamisperusteisiin passilla pyritään. Yhdenvertaisuuslaki § 11 säätelee erilaisen kohtelun oikeuttamisperusteista: erilainen kohtelu ei ole syrjintää, jos kohtelu perustuu lakiin ja sillä muutoin on hyväksyttävä tavoite ja keinot tavoitteen saavuttamiseksi oikeasuhtaisia.

Yhdenvertaisuuslain 9 §: ja 11 §:n säädöksiin perustuen seniori/vammaispassin käyttöönotto perustuu seuraaviin seikkoihin: Passin käyttöönotolla toteutetaan samanaikaisesti kokonaisuudistus. Vammaisten henkilöiden ja henkilöiden, joilla invalideetti kohdalla edellytetään EU-vammaiskorttia, jotta vältetään asiakaspalvelutilanteissa tarpeettomilta yksityisyyden suojan piirin kuuluvien asioiden selvittelyiltä. Senioreiden osalta ikäraja voidaan asettaa, koska kyseessä on kaupungin omaan harkintaan ja vapaaehtoisuuteen perustuva etuus. Samanaikaisesti

uimahallin ja kuntosalien lipputuotteissa säilyy eläkeläisten jne. edullisempi lipputuote.

Käyttöönotto perustuu ikääntyvien ja vammaisten henkilöiden terveyden ja toimintakyvyn ylläpitämiseen tähtäävään toimintaan kannustamisella seuraavasti:

Säännöllinen liikunta oheistoimintoineen tuottaa useita myönteisiä vaikutuksia kohderyhmän fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin sekä toimintakykyyn. Liikunnan tehosta on olemassa vahvaa näyttöä monien pitkäaikaissairauksien ehkäisyssä, hoidossa ja kuntoutuksessa. Seniori- ja vammaispassin tarkoituksena on kannustaa kohderyhmää säännöllisempään ja liikkumissuosituksella täyttävään fyysiseen aktiivisuuteen, josta on terveyden, hyvinvoinnin ja itsenäisen toimintakyvyn kannalta enemmän hyötyä kuin satunnaisesta liikunnan harrastamisesta.

Yhdenvertaisuuslain lisäksi passin käyttöönotolle on löydettävissä perusteita myös muusta lainsäädännöstä. Kuntia hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen velvoittaa kuntalaki (410/2015), jonka 1 §:n mukaan kunnan tulee edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää palvelunsa taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Myös sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 6 § edellyttää, että kunnan tulee edistää asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu tästä tehtävästä siltä osin kuin se liittyy kunnan muihin lakisäätöihin tehtäviin.

Seniori/vammaispassin käyttöönotto liittyy kiinteästi myös liikuntalain (390/2015) 2 §:n tavoitteisiin, jotka koskevat eri väestöryhmien liikunta- ja harrastusmahdollisuuksien edistämistä, väestön hyvinvoinnin ja terveyden tukemista, fyysisen toimintakyvyn ylläpitämistä sekä eriarvoisuuden vähentämistä liikunnassa.

Vammaisten henkilöiden osalta passin käyttöönotto tukee myös YK:n vammaissopimuksen (CRPD) tavoitteita, jonka Suomi on ratifioinut vuonna 2016. Sopimus velvoittaa valtiot ja kunnat edistämään vammaisten henkilöiden tosiasiallista yhdenvertaisuutta, osallistumista ja esteettömyyttä. Liikunnallinen passi voidaan katsoa erityistoimeksi, joka on tarpeen vammaisten henkilöiden tosiallisen yhdenvertaisuuden saavuttamiseksi ja osallistumisen mahdollistamiseksi.

Koska terveyden, hyvinvoinnin ja toimintakyvyn ylläpitäminen on merkittävää sekä ikääntyneiden että vammaisten henkilöiden elämänlaadun kannalta – ja samalla yhteiskunnan kustannusten hillitsemiseksi – on liikuntapassin käyttöönotto perusteltua positiivisena erityiskohteluna kyseisille kohderyhmille. Passin käyttöönotto tukee kunnan lakisääteistä tehtävää edistää asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia.

Kuntaliiton ja yhdenvertaisuusvaltuutetun toimiston vastaukset ovat oheisaineistona.

Liikunnallisen seniori/vammaispassin käyttöönottoon liittyen esitetään seuraavaa:

1. Liikunnallinen seniori/vammaispassi toteutetaan kahden vuoden kokeiluna 1.1.2026-31.12.2027. Passin jatkossa päätetään v. 2028 talousarviota valmisteltaessa. Passin käyttöä ja toimintatapaa arvioidaan jo v. 2026 tilinpäätöksessä.
2. Passin voi hankkia sinä vuonna, kun Jämsän kaupungin asukas täyttää 70 vuotta. Ikä ja kotikunta tulee todentaa passin ostohetkellä.
3. Kaikenikäiset jämsäläiset vammaiset henkilöt ja henkilöt, joilla invalideetti voivat hankkia passin esittämällä EU-vammaiskorttinsa kassalla. Maksullinen EU-vammaiskortti haetaan KELasta (hinta 2.6.2025 10 €).
4. Passi on henkilökohtainen.
5. Liikunnallisen seniori/vammaispassin hinta on kokeilun aikana 70 euroa. Lisäksi asiakkaan tulee maksaa kertaluonteisesti hinnaston mukainen asiakaskorttimaksu (8,20€ 1.1.2025 alkaen). Asiakaskorttimaksun hinnan mahdollinen korotus otetaan huomioon seniori/vammaispassissa.
6. Passi on voimassa yhden (1) vuoden ostohetkestä eteenpäin. Mikäli passin käyttö ei jatku kahden (2) vuoden kokeilujakson jälkeen, päättyy vuonna 2027 hankittujen passien käyttöaika viimeistään 30.6.2028.
7. Passin johdosta ei käytännössä oteta muita passiin liittyviä lipputuotteita esim. passi kuutta (6) kuukautta varten jne.
8. Passia voi käyttää uimahallilla sekä Läkipohjan ja Kuoreveden kuntosaleilla. Passi ei oikeuta osallistumaan ko. liikuntapaikoissa työväenopiston järjestämiin ohjattuihin liikuntaryhmiin ilman kurssimaksun maksamista.
9. Passi on käytettävissä uimahallilla arkisin talvikaudella tiistaista perjantaisin ja kesäkaudella maanantaista perjantaisin klo 16.00 saakka. Passi ei ole voimassa arkipyhäisin.

10. Länkipohjan ja Kuoreveden kuntosalien käyttöaikaa ei rajoiteta vaan ko. kuntosalit ovat käytettävissä aina kuntosalien aukioloaikoina pois lukien kuntosalien varatut vuorot.
11. Passi hankitaan uimahalli Koskikaran kassalta.
12. Länkipohjan ja Kuoreveden kuntosalien käytön mahdollistavan henkilökohtaisen ovikoodin saa asioimalla kaupungin neuvonnassa (Keskuskatu 2-4, Jämsä).
13. Passin edullisuudesta johtuen ostettua passia ei voi palauttaa, maksua ei hyvitetä eikä maksuun voi yhdistää muita etuja.
14. Uimahallin ja kuntosalien mahdollisia huolto- ja kunnossapidon vaatimia sulkuaikoja tai uimahallin kesäsulkuajakoja ei hyvitetä passin hinnassa.

Liikunnallisesta seniori/vammaispassista tehdään ulkonäöltään uimahallin asiakaskortista poikkeava kortti, joka nimetään Lupa liikkua –seniori- ja vammaispassiksi. Tällöin passi erottuu uimahallin tavanomaisesta asiakaskortista ja passin käyttö on sujuvaa uimahallin kassalla sekä kaupungin neuvonnassa.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Kaupunginhallituksen päätös 2.12.2024 § 238

31 § Lautakuntien ja liikelaitosten johtokunnan tehtävät ja yleinen toimivalta, kohta 5) maksuista, taksoista ja hinnoitteluperusteista päättäminen

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta päättää ottaa Lupa liikkua -seniori- ja vammaispassin käyttöön ajalle 1.1.2026-31.12.2027 esittelytekstissä todetuin ehdoin.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Talouden toteuma 1-5/2025 / Sivistystoimiala

Sivla 18.06.2025 § 85

2424/02.02.02/2025

Valmistelija: sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen p. 0400 542 062, talousasiantuntija Seija Ruusu p. 040 655 4887

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 12.06.2023 § 173 käsitellessään talouden tasapainottamisohjelman käynnistämistä päättänyt, että talouden tilannetta seurataan kaupunginhallituksessa, lautakunnissa ja toimialojen sekä tulosalueiden johtoryhmissä.

Toimialatasoinen kuukausiraportti 1-5/2025 on tulostettu 11.6.2025. Toimintakatteeksi muodostuu 14 820 000 € (38,74 %). Tasaisella kertymällä toteumaprosentti olisi 41,66 %.

Toimintakulut 16 873 000 € (41,50 %). Henkilöstökulut ovat toteutuneet etupainotteisesti. Heinäkuussa toteutuvien lomarahojen maksun jälkeen asiaa voidaan arvioida tarkemmin. Joitakin lisäresurssointeja on jouduttu tekemään olosuhteista ja tilanteista johtuen. Myös alkutalven tartuntataudit ovat edellyttäneet arvioitua enemmän sijaisten käyttöä. Talousarviomuutosesitys on todennäköinen.

Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa on toiminnan luonteesta johtuen etupainotteisuutta. Muissa kuluissa on Jämsänkosken yhtenäiskoulun ensimmäisen vuosipuoliskon leasing-vuokra (236 000 €).

Kaikki toukokuulle kuuluvat laskut eivät ole vielä kirjautuneet kirjanpitoon. Ateriapalvelut eivät ole kokonaisuudessaan kirjautuneet toteumaan. Kuljetuspalvelut ovat toteumassa mukana. Toukokuun poistot puuttuvat

Toimintatuotot siinä ovat 2 053 000 € (85,39 %). Toimintatuottojen toteumaa nostaa hankkeiden jaksotus ja ennakoitua suurempana toteutunut kotoutumisen laskennallinen kuntakorvaus. Jälkimmäisen johdosta tulee tehtäväksi talousarviomuutos, mutta kaupunginhallitukselle todetusti muutos tehdään syksyn talousarviomuutoksessa Khall 02.06.2025 § 154. Muissa toimintatuotoissa näkyvät luontaisedut (valvonta-ateriat), joista kulupuolella henkilöstömenoissa vastaava kuluerä. Talousarviolaadintaohjeen mukaan näitä ei ole talousarvioon varattu tuloina tai kuluina.

Toteumassa on mukana talousarviomuutos määräaikaisen vakanssin perustaminen ja täyttölupa/kotoutumispalvelut 40 000 €. (khall 5.5.2025 § 18).

Tulevat, jo kaupuuninhallitukselle toimitetut, talousarviomuutokset v. 2025 sivistystoimialalla:

Kiusaamisen ja väkivallan ehkäisy ja puuttuminen Jämsän perusopetuksessa 27 000 € Khall 19.05.2025 § 145 on päättänyt sisällyttää tämän myöhemmin tehtävään talousarviomuutokseen ja antanut toiminnalle käynnistämisluvan. [Dynasty tietopalvelu : Jämsän kaupunki](#)

Oppimisen tuen uudistus /varhaiskasvatuksen tulosalue 22 000 € ja perusopetuksen tulosalue 80 000 €. Khll 2.6.2025 § 153 on päättänyt sisällyttää nämä myöhemmin tehtävään talousarviomuutokseen ja antanut toiminnalle käynnistämisluvan. [Dynasty tietopalvelu : Jämsän kaupunki](#)

Kotoutumispalvelut palvelutarpeen kasvusta johtuva muutos / määräraikaisten vakanssien perustaminen ja täyttöluvut / tulojen lisäys 30 000 € ja kulujen lisäys 120 000 €. Khall 2.6.2025 § 154 on päättänyt sisällyttää nämä myöhemmin tehtävään talousarviomuutokseen ja antanut toiminnalle käynnistämisluvan. [Dynasty tietopalvelu : Jämsän kaupunki](#)

Kuukausiraportissa on mukana laskennallinen ennustesarake ja luvut muodostuvat siten, että alkuvuosi (1-5) on toteuman mukainen ja loppuvuosi (6-12) tulee muutetusta, painotetusta talousarviosta. Painotettu talousarvio tarkoittaa sitä, että talousarviovuoden luvut on jaettu kuukausille edellisen vuoden toteuman suhteessa.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Hallintosääntö 26 §: Lautakuntien ja liikelaitosten johtokunnan tehtävät ja yhteinen toimivalta

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta merkitsee talouden toteuman 1-5/2025 tiedoksi. Sivistyslautakunta kehottaa toimialan tulosalueita ja laitoksia ottamaan huomioon talouden toteuman 1-5/2025 toiminnassaan.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Sivistystoimen hankkeet/ opintosetelit 2025

Sivla 18.06.2025 § 86
2665/02.05.02/2025

Valmistelu kehittämispäällikkö-opistojen rehtori Sini Käkönen,
p. 040 751 4731

Jämsän työväenopisto haki ja sai keväällä 2025 Opetushallitukselta valtion erityisavustuksen käytettäväksi vapaan sivistystyön opintoseteleihin vuonna 2025. Erityisavustusta saatiin 8 300 € käytettäväksi lukuvuoden 2025-2026 kurssimaksujen alennuksiin.

Opetushallituksen myöntämä opintosetelityyppinen avustus on tarkoitettu aikuisopiskelusta perittäviä maksuja korvaavaksi järjestelmäksi vapaan sivistystyön vapaatavoitteisessa koulutuksessa. Avustuksen avulla voidaan jättää perimättä tai alentaa opintomaksuja niiltä kohderyhmiltä, joiden kouluttautumista halutaan erityisesti edistää. Opintoseteliavustus korvaa tai alentaa kohderyhmiin kuuluvien opiskelijoiden kurssimaksuja.

Opintoseteliavustuksella tuettava koulutus on työväenopiston normaalin valtionosuuden piiriin kuuluvaa koulutusta. Avustusta ei voi siten käyttää esimerkiksi kotoutumiskoulutuksiin.

Avustushakemuksen mukaisesti opintosetelit tullaan käyttämään kurssimaksujen alennuksiin kursseille, jotka on kohdennettu maahanmuuttajille, senioreille, työttömille, alhaisen pohjakoulutuksen omaaville sekä eläkeläisille. Opintoseteliavustuksella tullaan antamaan keskimäärin 30 €:n alennus kurssimaksuun.

Opintosetelialennuksesta mainitaan kurssiohjelmassa erikseen niiden kurssien osalta, joihin alennusta voi käyttää. Alennus huomioidaan kurssien laskutusta tehdessä eli alennus tulee suoraan laskuun eikä alennusta tarvitse erikseen anoa työväenopistolta. Opiskelijan tulee ilmoittautuessaan kurssille ilmoittaa se, että onko hän esimerkiksi eläkeläinen tai työtön. Alennukseen oikeutettu opiskelija voi käyttää alennusta vain yhteen työväenopiston kurssiin.

Jämsän työväenopistossa opiskeli lukuvuonna 2024-2025 noin 1 500 opiskelijaa. Opiskelijoista 51 % oli yli 65-vuotiaita. Maahanmuuttajille suunnatut suomen kielen ja kulttuurin kurssit ovat olleet suosittuja, koska kotoutumisajan jälkeen suomen kielen taitoa halutaan kehittää edelleen. Suomen kielen taidon kehittymisellä on suoraa vaikutusta maahanmuuttajataustaisen kuntalaisen työllistymiseen sekä

integroitumiseen. Seniori-ikäisille suunnatut kurssit ovat olleet hyvin suosittuja, esimerkiksi tietoteknisiä valmiuksia kehittävät kurssit sekä liikuntakurssit.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Jämsän kaupungin hallintosääntö 31 §
Lautakunta päättää kehittämishankkeista taloussuunnitelman mukaisesti

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Päätös

Sivistyslautakunta hyväksyy Jämsän työväenopiston vuoden 2025 opintoseteliavustuksen käyttösuunnitelman
Ehdotus hyväksyttiin.

Liikunta – ja leikkivälineiden sekä soittimien hankinta/ sitoutuminen yhteishankintaan

Sivla 18.06.2025 § 87

2675/02.08.00/2025

Valmistelija hankinta- ja turvallisuuspäällikkö
Kari Leppänen, p. 0400 506811

Sarastia Oy (Numera palvelut Oy) on valmistelemassa yhteishankintaa liikunta- ja leikkivälineistä sekä soittimista. Yhteishankintaan on sitouduttava 30.6.2025 mennessä ja yhteishankinnan on tarkoitus kilpailutussuunnitelman mukaan astua voimaan 1.1.2026.

Jämsän kaupunki on Sarastia Oy:n omistaja-asiakas, joten kaupungilla on mahdollisuus liittyä kyseiseen valmisteilla olevaan yhteishankintaan.

Jämsän kaupungin hankinnat yhteishankinnassa kyseessä oleville tuotteille on arvioitu olevan n. 30 000 € / v. Yhteishankinta on perusteltua silloin, kun hankittavana on pieniä osakokonaisuuksia, esim. liikuntavälineitä. Yhteishankinnoissa hankittavat määrät ovat suuria, mikä taas mahdollisesti vaikuttaa alentavasti yksikköhintoihin.

Yhteishankinnan kilpailutuksen hoitaa yhteishankinta yksikkö (Sarastia Oy) ja toimittajat valitaan yhteishankintaan tietyin kelpoisuusehdoin ja laatuksinein, mikä vähentää riskiä epäluotettavista toimittajista. Yhteishankintaan osallistuminen säästää myös toimialan ja kaupungin hankintayksikön resursseja.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Jämsän kaupunki, hallintosääntö 31.2 § Lautakuntien ja liikelaitosten johtokunnan tehtävät ja yleinen toimivalta. Kohta 2: Päättää toimialansa hankinnoista talousarvion puitteissa

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta päättää, että kaupunki sitoutuu Sarastia Oy:n valmistelemaan Liikunta- ja leikkivälineiden sekä soittimien yhteishankintaan.

Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Ehkäisevän päihdetyön ja lähisuhdeväkivallan ehkäisytyön koordinointi / ehkäisevän työn verkosto

Sivla 18.06.2025 § 88
612/00.01.00/2022

Valmistelu: hyvinvointikoordinaattori Tiina Riihinen, p. 050 384 8523

Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen on yksi kaupungin keskeisimmistä tehtävistä. Ehkäisevä päihdetyö on osa terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä ja se kuuluu sekä kuntien että hyvinvointialueiden lakisääteisiin tehtäviin. Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015) ohjaa päihdehaittojen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi tehtävää työtä: [Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä | 523/2015 | Suomen säädöskokoelma | Finlex](#). Lain mukaan ehkäisevä päihdetyö kattaa alkoholin, tupakan, huumausaineiden ja muiden päihtymiseen käytettävien aineiden sekä rahapelaamisen aiheuttamien haittojen ehkäisyn.

Ehkäisevän päihdetyön tavoitteena on ehkäistä ja vähentää päihteiden käytön aiheuttamia haittoja niin päihteiden käyttäjille, heidän läheisilleen kuin yhteiskunnalle. Työn tavoitteena on myös lisätä ymmärrystä päihteiden käytöstä ja niihin liittyvistä ilmiöistä sekä edistää perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista päihteisiin liittyvissä asioissa.

Ehkäisevän päihdetyön järjestämistä koskevan lain (523/2015) tarkoituksena on varmistaa ehkäisevän päihdetyön toimintaedellytykset koko maassa ja edistää siten terveyden ja hyvinvoinnin tasa-arvoa. [Ehkäisevä päihdetyö – opas kunnille ja hyvinvointialueille](#)

Jämsässä sivistyslautakunta toimii ehkäisevästä päihdetyöstä vastaavana toimielimenä.

Lähisuhdeväkivalta on Suomessa merkittävä kansanterveysongelma, joka koskettaa kaikkia yhteiskuntaluokasta, kulttuurista, iästä ja sukupuolesta riippumatta. Lähisuhteessa ja perheessä voi ilmetä fyysistä, henkistä, seksuaalista, omaisuuteen kohdistuvaa, taloudellista tai digitaalista väkivaltaa tai sillä uhkaamista. Myös laiminlyönti ja kaltoin kohtelu ovat väkivaltaa: [Lähisuhdeväkivallan ehkäiseminen - Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen - Ohjaus ja neuvonta - Henkilöasiakas - Aluehallintovirasto](#)

Suomen perustuslaki ja kansainväliset ihmisoikeussopimusvelvoitteet edellyttävät julkiselta vallalta aktiivisia toimia yksilöiden suojelemiseksi väkivallalta. Oikeus väkivallattomaan elämään on jokaiselle kuuluva perusoikeus. Suomi on sitoutunut noudattamaan lähisuhde- ja

perheväkivallan ehkäisyssä Euroopan neuvostossa solmittua Istanbulin sopimusta.

Kunnat ja hyvinvointialueet vastaavat omalla toimialallaan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisestä sekä lähisuhdeväkivallan suunnitelmallisesta ehkäisemisestä: [Ohjeet kunnille ja hyvinvointialueille lähisuhdeväkivallan ehkäisyn koordinaattorakenteiden ja lähisuhdeväkivallan vastaisen toiminnan järjestämiseksi](#)

Lähisuhdeväkivallan ehkäisytyö edellyttää toimivien rakenteiden luomista, jossa on olennaista, että lähisuhdeväkivallan ehkäisyn koordinaatio ja suunnitelmat sisällytetään osaksi valtakunnan, alueiden ja kuntien hyvinvointi- ja turvallisuussuunnittelua.

Jämsässä hyvinvointikoordinaattori toimii lähisuhdeväkivallan ennaltaehkäisyn yhdyshenkilönä.

Jämsän kaupungissa on toiminut sivistystoimenjohtajan 1.2.2022 perustama ehkäisevän päihdetyön monialainen tiimi 1.2.2022-31.5.2025. Tiimissä on Jämsän kaupungin edustajien lisäksi ollut mukana myös poliisin, Kiinteistö Oy Jämsänmäen sekä Jämsän Terveys Oy:n edustus. Hyvinvointialueiden toiminnan myötä on ollut perusteltua muuttaa tiimin kokoonpanoa niin, että Jämsän Terveys Oy:n edustus on jäänyt pois ja tilalle on tullut hyvinvointialueelta mielenterveys- ja päihdepalvelujen sekä sosiaalipalvelujen edustus. Lisäksi tiimissä on kaupungilta hyvinvointialueelle siirtynyt opiskeluhoitoon edustus.

Tiimi on laatinut ehkäisevän päihdetyön suunnitelman (Sivla 23.2.2023 § 23) [Dynasty 10](#), jonka päivittäminen on valtuustokauden vaihduttua ajankohtaista. Tiimi on vuosikellon mukaisesti kokoontunut neljä (4) kertaa vuodessa jakamaan havaintoja päihdeilmiöistä, seuraamaan ja arvioimaan päihteiden käytön sekä ehkäisytyön tilannetta sekä kehittämään ehkäisevän työn käytänteitä.

Ehkäisevä päihdetyö ja lähisuhdeväkivallan ehkäisytyö on perusteltua yhdistää yhdeksi ehkäisevän työn verkostotyöryhmäksi, koska päihteet ja väkivalta liittyvät usein toisiinsa, kohderyhmät ja riskitekijät ovat usein samoja ja monialaisen yhteistyön tarve on asiakkaan kokonaisvaltaisen auttamisen vuoksi ilmeinen. Ehkäisevän päihdetyön tiimissä on keskusteltu lähisuhdeväkivallan ehkäisytyön mukaan ottamisesta tiimiin ja todettu se tarkoituksenmukaiseksi. Uuden tiimin muodostamiseen on päädytty myös siksi, että myös hyvinvointialueella ehkäisevän päihdetyön ja lähisuhdeväkivallan ehkäisytyön teemoja käsitellään yhdistetyssä alueellisessa ehkäisevän työn verkostossa, jossa koolla on hyvinvointialueen koordinaattoreiden lisäksi alueen kuntien

hyvinvointikoordinaattoreiden / ehkäisevän työn yhdyshenkilöiden edustus.

Sivistystoimenjohtaja nimeää ratkaisuvaltansa mukaisesti ehkäisevän työn verkostotyöryhmän.

Ehkäisevän päihdetyön kokonaisuudesta vastaa ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilö nuoriso-ohjaaja Teemu Liedenpohja ja lähisuhdeväkivallan ehkäisytyön kokonaisuudesta puolestaan hyvinvointikoordinaattori Tiina Riihinen.

Verkostotyöryhmän toimesta laaditaan syksyn 2025 aikana ehkäisevän työn suunnitelma, joka sisältää sekä ehkäisevän päihdetyön että lähisuhdeväkivallan ehkäisytyön teemat. Ehkäisevän työn suunnitelman tavoitteet, toimenpiteet ja arviointimittarit liitetään kerran valtuustokaudessa päivitettävään laajaan hyvinvointi- ja turvallisuuskertomukseen ja -suunnitelmaan eri ikäryhmien kohdalle. [jamsan-kaupungin-laaja-hyvinvointi-ja-turvallisuuskertomus-2021_2025-002.pdf](#)

Toimivalta, johon päätös perustuu:

32 § Sivistyslautakunnan tehtävät ja erityinen toimivalta;
Sivistyslautakunta vastaa valtuuston hyväksymän kotouttamisohjelman mukaisesta kotouttamisen edistämisestä ja terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä toimialaan liittyvien toimintojen osalta ja 14) toimii ehkäisevästä päihdetyöstä vastaavana toimielimenä (laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä 5 §)

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta hyväksyy

1. ehkäisevän työn koordinoinnin seliteosan mukaisesti.
2. ehkäisevän työn suunnitelman tavoitteiden, toimenpiteiden ja arviointimittareiden sisällyttämisen valtuustokausittaiseen laajaan hyvinvointi- ja turvallisuuskertomukseen ja -suunnitelmaan.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta / pöytäkirjat

Sivla 18.06.2025 § 89

Johtava rehtori

16.5.2025 §15	Siirto määräaikaiseen lukion rehtorin virkaan/Soile Kukkonen
22.5.2025 §16	Vitikkalan koulun liikuntavälineiden uudistaminen
22.5.2025 §17	Apulaisrehtorin irtisanoutuminen 1.8.2025 alkaen/Soile Kukkonen
28.5.2025 §19	Perusopetuksen johtamisjärjestelyt /periaatepäätös

Jämsänjoen yhtenäiskoulun perusopetuksen rehtori

21.5.2025 §146	Valintapäätös, erityisluokanopettaja, sijaisuus/Loukusa-Ahola
26.5.2025 §150	Valintapäätös kumoaminen/Syväsalo
26.5.2025 §151	Valintapäätös, tuntiopettaja, resurssi/Syväsalo
26.5.2025 §147	Valintapäätös, tuntiopettaja, resurssi/Syväsalo
26.5.2025 §148	Valintapäätös, tuntiopettaja, resurssi/Tynkkynen
26.5.2025 §149	Valintapäätös, tuntiopettaja, resurssi/Nieminen

Jämsänkosken yhtenäiskoulun perusopetuksen rehtori

5.6.2025 §64	Lehtorin (oppilaan ohjaus, vakanssinumero 420414) valinta Jämsänkosken yhtenäiskoulu/Salonen Riitta
5.6.2025 §65	Irtisanoutuminen luokanopettajan virasta Jämsänkosken yhtenäiskoulu/Mattila Miia
9.6.2025 §66	Viransijaisen (luokanopettaja, 420602) valinta Jämsänkosken yhtenäiskoululle/Kosonen Susanna
30.5.2025 §62	Määräaikaisen luokanopettajan valinta Jämsänkosken yhtenäiskoulu (420302) Lankinen Kirsi
9.6.2025 §67	Tilojen käyttö/ Jämsänkosken yhtenäiskoulu/Jämsän 4H-yhdistys ry.
9.6.2025 §68	Tilojen käyttö/Jämsänkosken yhtenäiskoulu/Jämsän työväenopisto

Kuoreveden koulun perusopetuksen rehtori

2.6.2025 §32	Irtisanoituminen/Kuoreveden koulu
--------------	-----------------------------------

Kehittämispäällikkö-opistojen rehtori

3.6.2025 §6	Valintapäätös päätoimisen pianonsoiton opettajan valinta Jämsänjokilaakson musiikkiopisto
-------------	---

Sivistystoimenjohtaja

3.6.2025 §4	Viittomakielen tulkkauspalvelu, sopimuksen optiokauden käyttö, lv.25-26
-------------	---

Vapaa-aikapalvelupäällikkö

30.5.2025 §11	Avustushakemus 2025/Jämsän Laturetkeilijät r.y
---------------	--

30.5.2025 §12	Avustushakemus 2025/Jämsän Laturetkeilijät r.y
30.5.2025 §13	Avustushakemus 2025/Jämsän Retki-Veikot ry
30.5.2025 §14	Avustushakemus 2025/Kuoreveden Nuorisoseura Nysä r.y

Varhaiskasvatusjohtaja

5.6.2025 §15	Varhaiskasvatuksen aluepäällikön valinta (vakanssi 411401)
--------------	--

Ehdotus**Sivistystoimenjohtaja**

Sivistyslautakunta merkitsee päätökset tiedoksi ja toteaa, ettei otto-oikeutta käytetä. Otto-oikeus ei koske yksilöön kohdistuvia opetustoimen asioita (oppilasasiat, kuntalaki 51 § 4 mom. kohta 2).

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Ville Erkkilä ilmoitti olevansa esteellinen eikä ollut läsnä asian käsittelyn aikana (osallisuusjäävi).

Hanketyöntekijöiden kelpoisuusehtojen vahvistaminen/ Kiusaamisen- ja väkivallan ehkäisyyn ja puuttuminen -hanke ja koulunuorisotyö -hanke

Sivla 18.06.2025 § 90
2701/01.01.00/2025

Valmistelijat: Johtavarehtori Juha Damskäg, p. 040 836 1604 ja kirjastopalvelupäällikkö Risto Heikkinen, p. 044 705 8321.

Hanketyöntekijöiden kelpoisuusehtojen vahvistaminen/ Kiusaamisen- ja väkivallan ehkäisyyn puuttuminen / Koulunuorisotyö

Hallintosääntö 50 § kelpoisuusvaatimukset

Viran tai toimen täyttävä viranomainen vahvistaa ao. tehtävän edellyttämät kelpoisuusvaatimukset, ellei erityislainsäädännössä ole muuta säädetty tai määrätty. Mikäli viranhaltijan tai työntekijän työhön ottaminen kuuluu viranhaltijan toimivaltaan, ylempi, monijäseninen toimielin vahvistaa kelpoisuusehdot. Päätös on tehtävä ennen kuin virka tai toimi julistetaan haettavaksi. Viran, johon kaupunginvaltuusto valitsee viranhaltijan, kelpoisuusehdot määrittelee kuitenkin kaupunginhallitus.

Kiusaamisen ja väkivallan ehkäisy ja puuttuminen -hankkeessa hanketyöntekijän kelpoisuusvaatimuksena on tehtävään soveltuva korkeakoulututkinto (esim. kasvatus- tai sosiaalitieteet/ala).

Koulunuorisotyön hanketyöntekijöiden kelpoisuusvaatimukset ovat soveltuva korkeakoulututkinto (esim. yhteisöpedagogi tai sosionomi) tai kasvatus- ja ohjausalan perustutkinto tai aiempi vastaava tutkinto tai muu soveltuva toisen asteen ammatillinen tutkinto (esim. sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, lasten- ja nuorten hoidon ja kasvatuksen osaamisala).

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö § 50

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta vahvistaa seliteosan mukaiset kelpoisuusehdot. Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tilaisuudet ja tiedoksi merkittävät asiat

Sivla 18.06.2025 § 91

- Sivistystoimenjohtajan ajankohtaiskatsaus
- Aiesopimus terveyden edistämisen määräraha Ankkuritoiminta
- Aiesopimus terveyden edistämisen määräraha iäkkäiden yhteisöllisyyden vahvistaminen
- Koulunuorisotyön kehittämisen jatkohanke 2025-2026
- Lautakunnan perehdytys aloitettiin yleisösuudella.
- Kokousaikataulu:
 - Sivistyslautakunnan iltakoulu 19.8.2025 klo 17 (teams).
 - Sivistyslautakunnan kokous 28.8.2025 klo 17 (läsnäkokous).

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Kaupunginhallituksen edustaja Jorma Poti poistui klo 20.45.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 75, § 76, § 77, § 78, § 85, § 89, § 90, § 91

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 79, § 80, § 81, § 82, § 83, § 84, § 86, § 87, § 88

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Jämsän kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on xx

Kirjaamon yhteystiedot:

Jämsän kaupunki

Paattilantie 2
42100 Jämsä
kirjaamo(at)jamsa.fi

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9–15.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Jämsän kaupungin kirjaamosta.

Pöytäkirja on xx.xx.xxxx viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaiselle lähetettäviin oikaisuvaatimusohjeisiin merkitään lähettämispäivä:

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä, joka on lähetetty xx.xx.xxxx.

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla, joka on lähetetty xx.xx.xxxx.